

Noviny, které nikdy
nezvýšily cenu,
ačkoliv náklady i
poštovné stále stoupají!

Datum dokdy jsou noviny
předplacené je
v pravém horním
rohu štítku.

Nečtete zadarmo!
Zelené štítky říkají, že není
zaplacené předplatné.
Předplatné na jeden rok je 22 \$.
Cena 1- \$.

No.6.

(61.)

Vol. 4.

satellite

1-416

Thursday,

March 24,

1994

Published by ABE, P. O. Box 176, Station "E", Toronto, Ont., Canada; M6H 4E2; Tel.: 1-416-530-4222

Bratříčku, zavřel jsi vrátka

(Karlůvi +3.3.1994)

*Láska a nenávisť věčná jsou témata,
život nám půjčen byl na čas krátký.
Není, co típiti se, pokaždě ze zlata,
varovals, bráško, za svými vrátky.*

*Ríkal jsi mnohem víc, i co se nesluší,
co panstvu nevoni v nových dějích
a lidem zbabělým neladí do uší.
Pravda je přesto tvá, zloba jejich.*

*Naposled za sebou přibouchl jsi vrátka,
zamkl je klíčem - ten se zalomil.
Já tu zvěst nevěřil, já nevěřil zkrátka,
bráško, já myslel, že jde o omyl!*

*Zůstávám při tobě, tvé verše v paměti,
písníčku na tech tvoji. A co dál,
co dál přijít musí po chlapeckém objetí?
Čas ať se naplní o nějž ses pral!*

Daniel Stroj

Krylové umírají vstoj

Když se o někom říká, že zemřel a ono se ukáže, že to není pravda, bude prý dlouho živ. Exulanta Karla Kryla pochovaly lámy mnohokrát, nejčastěji při autohavárii. Takle vzpomínka byla taky poslední nadějí redaktora Svobodné Evropy Karla Moudrého, který ve čtvrtek 3. března obtelefonoval nemocnici v Pasově a všude mu říkali: Ne, tady nikdo takový nezemřel ani nebyl. Jenomže to už Karel Kryl, jehož podobné zprávy pokaždě pobavily, nevěděl. Ráno v půl desáté, po pokusech vzdorovat prvnímu, ale smrticím infarktu, vypoili mnichovští lékaři bezvládné tělo z pomocných přístrojů. Krylova žena Marlene odešla z nemocnice u Anglických zahrad, nedaleko budovy Svobodné Evropy, sama.

Večer předtím byli s Karlem na večeri. Vrátil se právě z Čech, unavený jako obvykle. Začala ho brnět ruka a raději šel domů. Cestou se mu tak přitížilo, že Marlene zatelefonovala pro sanitku. Omdlel dřív než přijela.

Ani jeho přítel Josef Piprek netušil, že byt v Pasově, který Krylovým na podzim přestavoval, už zase opustili a znovu se vrátili do Mnichova, kde se před mnoha lety seznámili a před třemi vzali. Proto si i manželé Štumploví, Krylovi právní zástupci a pražští ošparovatelé, mysleli, že zlá zpráva přišla z nemocnice v Pasově.

Jiří Černý-Rock & Pop 14.3.94
O pohřbu K. Kryla na straně 5.

Tak sa nám teda na tom našom krásnom Slovensku opäť čo-to udiaľalo.

V piatok 11. marca parlament vyslovil nedôveru vláde vedenej dr. Vladimírom Mečiarom (jeho favoriti však ešte narychlo stihajú privatizovať svetoznáme kúpele v Piešťanoch. Okolnosti a podrobnosti tejto transakcie sú značne hmľisté).

Prezident SR poveril Jozefa Moravčika zostavením novej vlády, ktorú v stredu 16. marca schválil.

A medzi časom zúria rozkošné veci: Okresné predstavenstvá HZDS iniciujú referendum za odvolanie prezidenta SR a znovumenovanie dr. Vladimíra Mečiara za predsedu vlády SR.

„Vladko, ten je náš a Miša nech vezme čas!“ Zhodnim Vladka Mečiara nám žido-bolševici a čechoslovakisti zobrali Slovensko“ - takéto a podobné heslá skandovali tvoriví dôchodcovia na bratislavskom Primaciálnom námestí, kde rozvášnený dav atakuje a inzultuje redaktorov

Z blata do kaluže

rozhlasu Slobodná Európa Štefana Hriba, Milana J. Žitného a Ľubu Lesnú. Prvý z menovaných končí v nemocnici. Pritomní príslušníci polície odmietajú zakročiť. Podľa zdrojov blízkych redakcii Satellitu, zdivočelú masu rozhorčených stúpcov HZDS, na totožnosť dotýčených redaktorov upozorňuje exminister dopravy a spojov Hofbauer. Z avizovaných 470 000 podpisov na petíciách za referendum o predčasných voľbách, štátnu poslancov, ktorí opustili rodné hnutie a stranu a pôvodu majetku dravých privatizátorov, sa vykryštalizovalo 232 960 platných podpisov. Potrebných je 350 000.

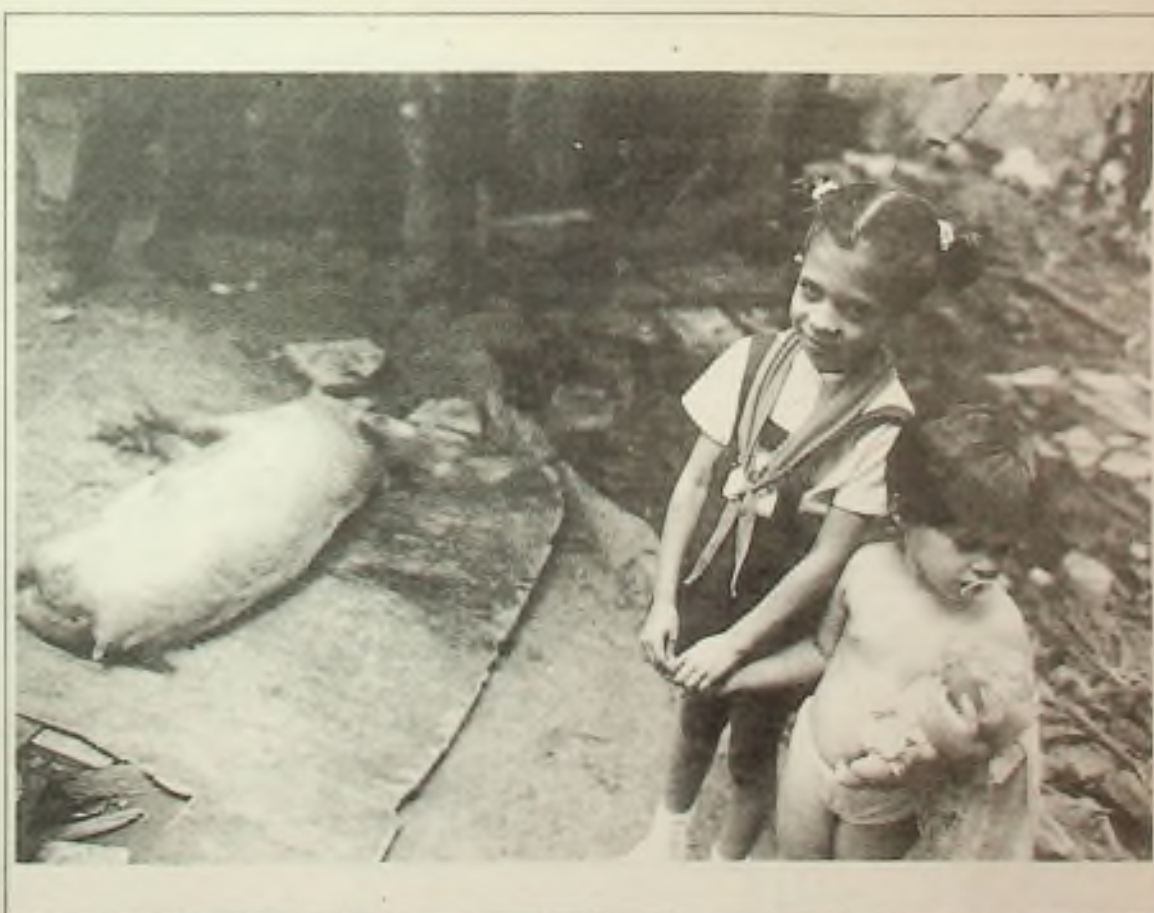
Doposiaľ nevieme, či je platný podpis známeho priateľa detí a iných dorastencov, americkej pop-hviezdy Michaela Jacksona. Slovenská lobby v Hollywoode Larry Fortensky, jeho manželka Liz Taylor a ďalší rodinní priatelia o tejto chulosťovej problematike zanovito mlčia. Oveľa zhorčivejši sú rozliční anonymní telefonisti na Slovensku. Hlasateľka

Slovenského rozhlasu, ihneď po odvysielaní zprávy, že na demonštrácii pred sídlom slovenského prezidenta (Primaciálny palác) sa zúčastnilo asi 500 ľudí, obdržala niekoľko telefonátov, z ktorých sa dozvedela (z nepochopiteľných príčin stále rovnakými expresívnymi zvratmi), čo si oni anonymní dobráci myslia o jej intelektuálno-rodinno-rasovo-národnostno-náboženskej úrovni a zameraní. „Na demonštrácii bolo predsa 1000 a nie 500 ľudí,“ ako ona drzo dezinformuje verejnosť. O inzultácii redaktorov Slobodnej Európy telefonáty skromne mlčali. Taká maličkosť zrejme patrí k bontónu podobných podujatí. Akoby sa takýmto svojráznymi príhodami nezačínali všetky dôležité galieby v dejinách.

O ostatných radostných udalostiach tohto pohnutého obdobia na Slovensku nevieme a preto nepoviem. Vieme však, že predčasné parlamentné voľby budú 30. 9. a 1. 10. 1994.

Ivan Znášlik

BLANCO Y NEGRO

Pionýrská zablajka na snímku je jednou z téměř dvaceti černobílých fotografií Martina Mrázce, které pořídil tuto zimu na Kubě, a které můžete vidět do 2. dubna letošního roku v Del Bello Gallery (363 Queen St. W. Toronto; tel. 593-0884). Na jeho fotografiích jsou unikatní záběry z jedné z posledních rezervací komunismu. Můžeme na nich vidět určitou melancholii, která je souzena těm, kteří jsou zvláštními vězni na tomto ostrově, jež se střídá s jejich jakousi vnitřní svobodou a hrdostí. Hrdost lidí, kteří se chtějí přenést přes vědní starosti. Martin Mráz má smysl pro detail vyběd se povrchností, která se tak často objevuje u profesionálních novinářů a fotografů, když dělají reportáž z tohoto ostrova. Výstava je otevřena denně, kromě neděle od 10:00 do 18:00 hod.

abe

satellite 1-416

**CZECHOSLOVAK
BI-WEEKLY**
published by ABE
P.O. Box 176,
Station "E",
Toronto, Ont.,
M6H 4E2
Telefon

(pondělí-pátek: 14:00-17:00):

(416) 530-4222

Po předchozím zavolání můžete
na stejné číslo poslat fax.

Aleš Březina - redaktor;

Advertising rates:
1.25 CDN \$ per line/col.
(15.00 per inch/col.)

Předplatné:
v Kanadě \$ 22,-
pro ostatní svět \$ 30,-.

Churches

ČESKÉ A SLOVENSKÉ BOHOSLUŽBY V TORONTĚ

Československý baptistický sbor (Czechoslovak Baptist Church), 200 Annette St., Toronto, Ont. M6P 1P6. Shromáždění se koná v rodné řeči. Zpívá pěvecký sbor. Každý je srdečně vítán. Začátek nedělních bohoslužeb je v 11:00. Střední biblická hodina v 19:30. Duchovní správce: **Rev. M. Šolc**, tel.: 767-2027 nebo 270-8808. **KITCHENER:** Každou druhou neděli v měsíci v 17:00 - Benton Baptist Church.

Moravští bratři (Moravian Brothers Church); Bohoslužby pouze anglicky: neděle v 11:00. (Kostel je na rohu ulic Oakwood a Glenora). Duchovní správce: **Rev. B. Castello**.

Rímsko-katolický kostel sv. Cyrila a Metoda (R.C. Church of St. Cyril and Methodius), 5215 Springbok Cres., Mississauga, Ont. L4Z 3J8. Bohoslužby: neděle v 9 hod. (anglicky) a v 11 hod. (slovensky) v St. Jude School, 175 Nahani Way, Mississauga. Duch. správce: **Farán: V. Dančo S.J.** a **P. Zahoranský S.J.**, tel.: (905) 712-1200, fax: (905) 712-0974.

Rímsko-katolický kostel sv. Václava (R.C. Church of St. Wenceslaus), 496 Gladstone Av., Toronto, Ont. M6H 3H9. Bohoslužby: neděle v 10:30 a v sobotu večer. Duchovní správce: **Rev. František Blažek**. Tel. 532-5272.

Slovenský evanjelický kostol augsburského vyznania sv. Pavla (Slovak Evangelical Lutheran Church of St. Paul), 1424 Davenport Rd., Toronto, Ont. M6H 2H8. Tel.: 656-5259. **Rev. Ladislav Kozák**, Bohoslužby: neděle 9:30 (angl.), 10:45 (slovensky).

Slovenský grécko-katolický kostol sv. Marie (Slovak Greek Catholic Church of St. Mary), 257 Shaw St., Toronto, Ont. M6J 2W7. Duch. správce: **J. Papulay**, tel. 531-4836. Bohoslužby 9:00 angl., 10:30 slov.

Rímsko-katolícké bohoslužby mimo Toronto

Burlington: Holy Sepulchre Cemetery: neděle 11 hodin.

Kitchener: St. Mary's Church, 2. neděle v měsíci ve 14 hodin.

London: St. Joseph Hospital, 3. neděle v měsíci v 16 hodin. Duch. správce: **Rev. J. Matzenauer**, St. Adalbert R.C. Mission, tel.: (416) 523-1932, 464 Plains Rd. W., Burlington L7T 1H2.

Ottawa: Kostel sv. Leopolda Mandice: (Lyndale a Hinchey): 3. neděle v 9:00.

Odešel kamarád

*Povstaňte kamarádi, přestaňte jásat a hrát
odešel nám již navždy, náš drahý kamarád.*

V pondělí 14. března 1994 odešel ve věku 54 let náš kamarád **Pavel Wimpy Nebeský**. Veliká postava českého trampingu, zpěvák, kytarista, zakladatel a kapelník České trampské kapely v Torontě, zakladatel českého trampingu v zahraničí a hlavně kamarád a CLOVEK s velkým srdcem, který se rozdál.

Wimpy, budeš nám chybět!

Pavel Král

Zájezd Yvety Simonové, Jaroslava Štercla a Milana Dvořáka

Program: 7. 4. - Montreal (informace podá L. Křivánek 514/689-2802); 9. 4. - Boston (K. Pexider 617/275-8524); 10. a 11. 4. New York (Zlatá Praha, J. Suchánek 718/721-6422); 14. 4. Ottawa (M. Suchma 613/824-7439); 15. 4. Kingston (J. Kušková 613/545-0185); 16. 4. Scarborough (Masaryktown), 19. 4. Toronto (U Vlastičky), 22. 4. Toronto (Osada sv. Václava - A. Janoušová 905/884-9829); 21. 4. Kitchener (St. Jacobs, K. Kubenkova 519/743-2720); 23. 4. London (R. Márová 519/434-9939) a 24. 4. Detroit (Bar 88, M. Tokárová 313/826-9555).

*Tradičně na květnou neděli
27. března 1994
od 12 hodin do 17 hodin pořádá
Sokol Toronto a Masarykův ústav
v Metro Hall
(King St. & John St.)*

VELIKONOCE KOLEM SVĚTA

**Valná hromada Kampeličky
se koná
v neděli 27. března 1994 ve 14:30
v Institutu sv. Vladimíra
620 Spadina Ave., Toronto**

**Valná hromada torontské odbočky ČSK
se koná ve čtvrtek 24. března 1994 v 19:30
v zasedací místnosti Kampeličky
740 Spadina Ave., Toronto**

Z Kanady a USA

Ottawa: Předsedou odbočky ČSK se stal opět **dr. Ilja Čiřvák**. 21. března 1994 se konalo pod patronací ČSK, SVU a Českého velvyslanectví v Ottawě vystoupení **Stamieva kvarteta**. Na 19. dubna se chystá v Ottawě beseda „bývalým Ottawanem“ **E. Outratou**, současným předsedou Českého statistického úřadu a poradcem české vlády.

oz

Montreal: Komenského institut, který byl nedávno spolupředatelem **Kafka symposia** a výstavy měl na pořadu 16. března 1994 přednášku profesora **Richarda Jandy** *Kanadské konstituční dilema*. Komenského institut bude pokračovat na **McGillově univerzitě** (3450 MacTavish St.) v sérii přednášek každý měsíc v 19:30 a to v dnech: 20. 4., 18. 5., 15. 6., 21. 9., 19. 10., a 16. 11. Dne 22. března byla tato instituce spolupředatelem vystoupení **Stamieva kvarteta**, které uvedlo hudbu **Smetanovu** a **Janáčkovu**.

neb

Los Angeles: Loyola Marymount University (Seaver Hall) na rohu Loyola Blvd. a West 80th St.) pořádá k nedožitým padesátinám **Karla Kryla** v úterý 12. dubna 1994 vzpomínkový večer. Začátek je v 7 hodin. Bližší informace na čísle (310) 397-0505.

jf

Toronto: Od 1. dubna bude v Art Gallery of Ontario výstava třinácti leptů **Čtyři roční období od Václava Hollar**. Výstava potrvá do 3. července 1994. Od 17. září do 31. prosince bude rovněž v AGO výstava **Od Cézanna k Matisovi**.

am

Ottawa: Do 26. března potrvá v Ottawě výstava ruského malíře **Igora Babajlova** (na snímku). Babajlov, který žije v Belleville vystudoval Šarikovu akademii v Moskvě a získal cenu **Johna Sandena** v Atlantě v roce 1993. Výstava je otevřená denně mimo neděle od 11:30 do 16:30 v galerii **Source of Art** (99 Fifth Avenue Court - roh Bank St. a Fifth Ave.).

Kalendář

TV:

Maclean Hunter-Cable TV
Březen: Rozhovor s I. Ženatým.
Duben: Vzpomínka na K. Kryla
Okno - Každý pátek 19:30 •

Toronto:

24. 3. (čt.) 19:30
Valná hromada ČSK Toronto
Kancelář ČSK
740 Spadina Ave. •
27. 3. (ne.) 14:30
Valná hromada Kampeličky
Institut sv. Vladimíra
620 Spadina Ave. •
27. 3. (ne.) 12:00-17:00
Velikonoce kolem světa
Metro Hall
(King-John St.) •
16. 4. (so.) Masaryktown
19. 4. (ú.) U Vlastičky
22. 4. (pá) Osada sv. Václav
Y. Simonová, J. Štercl a M. Dvořák
v Torontě •

Nové divadlo v Torontě
 si Vás dovoluje co nejsrdčněji
 pozvat na chutnou večeři
 v netradičním
 stylu

Povečeříme v posteli

po francouzském způsobu
 à la Marc Camoletti

MENU

jemný francouzský humor
 šňavnaté dialogy
 sladká nedorozumění
 osvěžující melodie
 nevhodné pro nedospělé

Menu připravil chef pan Tadeáš Lis

Pátek, 29. dubna 1994 - 8 hod.
 sobota, 30. dubna 1994 - 8 hod.
 neděle, 1. května 1994 - 4 hod.

John Workman Auditorium
 1001 Queen Street West

RESERVACE & INFORMACE

363-7686 (den) 463-3182 (večer)

STASTNY & CO.

CHARTERED ACCOUNTANTS

- Personal Income Tax
- Business Income Tax
- Financing
- Auditing

Michael Štastný, C.A.
 George Bezrouk

TORONTO OFFICE

5160 Yonge St. Suite 810
 North York, Ontario M2J 6L9
 Tel.: (416) 250-6557
 Fax: (416) 250-6524

OSHAWA OFFICE

50 Richmond St. East, Suite 3
 Oshawa, Ontario L1G 7C7
 Tel.: (905) 436-0100
 Fax: (905) 436-7213

Kursovni lístek

100 Kč	4,70 CDN \$
1 CDN \$	21,27 Kč
100 SK	4,22 CDN \$
1 CDN \$	23,69 SK

Toronto Star: 18. 3. 94

1 CDN \$	21,84 Kč
100 Kč	3,38 US \$
1 US \$	29,61 Kč

KURSY SPORITELN

Česká spořitelna

100 Sk nákup	80,00 Kč
100 Sk prodej	85,00 Kč

Slovenská spořitelna:

100 Kč nákup	112,00 Sk
100 Kč prodej	118,00 Sk

MFD 11. 3. 94

Hudba z Terezína v Torontě

K zajímavému koncertu došlo v neděli večer v torontském Harbourfrontu, kdy byla na scéně Divadla du Maurier uvedena hudba skladatelů, kteří vytvořili svá díla během druhé světové války v Terezíně. Návštěvníci koncertu měli možnost shlédnout i dva krátké filmy. Dětskou operu Hanse Krásky na text Adolfa Hofmeistra Brundibár a nacistický propagandistický film, který byl natočen pro inspekci Červeného kříže s názvem *Vůdce daroval Židům město* z roku 1944. Motto filmu říkalo, zatímco se Židé mají možnost kulturně vyžít v Terezíně, němečtí vojáci umírají na frontě. V propagandistickém filmu jsou rovněž ukázky právě z dětské opery Brundibár a orchestr při koncertě v terezínském ghetu řídí Karel Ančerl, kterého mnozí z diváků znali osobně, protože Ančerl působil na sklonku svého života právě v Torontě. Pozornému divákovi však neušly takové maličkosti jako, že při fotbalovém utkání, z kterého byl „dokument“ padlo asi čtyřicet branek a tím měla být zvýrazněna bezstarostnost internovaných a jejich radost ze hry.

Ačkoliv od roku 1941 se nesměla v Protektorátu hrát hudba židovských skladatelů a dokonce ani židovští hudebníci nesměli vystupovat na veřejnosti, přesto film ukazoval, jak v Terezíně kulturní život kvete. K těmto propagandistickým účelům dovolili nacisti i uměleckou tvorbu. Všechny skladatele Rudolfa Karel, Hans Krása, Viktor Ullman, Pavel Haas a Gideon Klein, jejichž díla z Terezína byla v Torontě uvedena zahynulo v některém z koncentračních táborů. Během koncertu zpívali písně Hanse Krásky a Pavla Haase kanadský baryton Brian Nickel za doprovodu ruského klavíristy Andreje Buraška. Dále se jednalo o Nonet-dilo 43. Rudolfa Karla z roku 1943, smyčcový kvartet Viktora Ullmana a smyčcové trio Gideona Kleina.

Jestliže písně Hanse Krásky na texty Rilkeho, Morgensterna a z lotyšské poezie byly v němčině, pak u Pavla Haase se jednalo o český překlad čínské poezie. Nebylo to poprvé, co letos zazněla česká hudba v Torontě. Začátkem roku uvedla kanadská opera v češtině Janáčkovu *Káfu Kabanovu* a před týdnem pod taktovkou českého dirigenta Jiřího Bělohlávky byla provedena v torontské Roy Thomson Hall Smetanova *Má vlast*.

Aleš Březina

Refugee Awareness Week 94

Letošní týden uprchlíků začíná v úterý 5. dubna v Holy Trinity Church poblíž Eaton Centre. Každý den prakticky až do soboty 9. dubna budou v tomto kostele programy, výstava a kulturní pořady věnované nám utečencům a přistěhovalcům. V tomto týdnu proběhne také řada programů na ostatních místech v Torontě. Z těchto pořadů vybíráme: 5. dubna: *Expressions in Exile*; v 17:00 bude zahájení výstavy (Holy Trinity Church), po kterém bude od 19:30 vzpomínková slavnost na náměstí před kostelem. Ve středu 6. dubna je na pořadu pracovní informační seminář pro přistěhovalce a večer je program věnovaný ženám. (Začátek je v 19:30 v Sistah Cafe; 1080 1/2 Queen St. W.) Ve čtvrtek 7. dubna je v Holy Trinity Church od 19:30 *Kulturní pořad*. Týden bude zakončen v ROM 9. dubna odpoledne programem vietnamských utečenců a večerem jihoafrické a africké hudby v Opera House, 735 Queen St. E. I tento pořad začíná v 19:30.

jh

Michael Snow Project

Od 11. března do 5. června probíhá v Torontu tzv. Michael Snow Project - retrospektivní pohled na mnohobídné dílo torontského umělce Michaela Snowa (malby, kresby, úsky, fotografie, filmy, hudební nahrávky, hologramy). Organizátory projektu jsou The Art Gallery of Ontario a The Power Plant (Harbourfront).

Mezi výtvory Michaela Snowa patří hejno divokých hus pod skleněnou střechou Eaton Centre, diváci, kteří zdobí stěny Skydome a siluety žen ve foyer The Art Gallery of Ontario (na snímku).

-am-

Institutions

České velvyslanectví

Czech Embassy

541 Sussex Dr.

Ottawa, Ont. K1N 6Z6

Tel.: (613) 562-3875

Fax: (613) 562-3878

Slovenské velvyslanectví

Slovak Embassy

50 Rideau Terrace

Ottawa, Ont. K1M 2A1

Tel.: (613) 749-4442; 749-4450;

Obch. zast.: 749-3178; Fax: 749-4989

Český konzulát v Montrealu

Czech Consulate in Montreal

1305 Ouest Avenue des Pins

Montreal, Que. H3G 1B2

Tel.: (514) 849-4495

Fax: (514) 849-4117

Český konzulát ve Vancouveru

Czech Consulate in Vancouver

Tel.: (604) 661-7530

Informační a imigrační středisko ČSK

740 Spadina Ave.,

Toronto, Ont. M5S 2J2

Tel.: (416) 925-2241

Masaryk Memorial Institute Inc.

450 Scarborough Golf Club Rd.,

Scarborough, Ont. M1G 1H1

Tel.: (416) 439-4354

Masarykova doplňovací škola

Sobota: 12:30- Opět v září

Brockton High School

90 Croatia St., Toronto

Informace: L. Čarková: 536-5342

Scarborough: Cornell Jr. Public

School, 61 Holmfinch Terrace

Informace: Z. Žilová: 439-4354.

Knihovna na Masaryktownu

Pondělí a pátek: 15:00-18:00

středa: 15:00-21:00,

sobota: 10:00-12:00.

Tel.: 431-9477

Překlady, tlumočení konzultace jazyková výuka

Eva Mesticová

Tel./Fax: (416) 922-8786

Financial

CZECHOSLOVAK

(TORONTO)

CREDIT

UNION LIMITED

KAMPELIČKA

740 Spadina Ave.

Toronto, Ontario

M5S 2J2

Tel.: (416) 925-0557

Úřední hodiny:

Pondělí, čtvrtek a pátek

10:00-19:00

Úterý, středa

10:00-17:00

sobota

10:00-14:00

Business

Firma ABE

vyvinula
dvanásť nových typů
českého písma pro
mikropočítače Macintosh
(6x postskript) - česká
klávesnice. Slovenština
přes přerádovač (op-
tion). Volejte: 530-4222
nebo pište:

Aleš Března,
ABE, P.O. Box 176,
Station "E", Toronto,
M6H 4E2.
Čs. Rtěng,
Čs. Bookman,
Čs. Ženeva
Čs. Helvetica,
Čs. Londýn,
Čs. New York
Čs. Palatino,
Čs. Times, Čs. Zapf.,
Čs. Bookman-Bold,
Čs. Ženeva-Bold

ABE

Elektronická komputerová
tiskářská sazba v 11 jazycích
na počítači.

Manuelní sazba
v češtině a slovenštině.
Pouze z perfektních strojopisů!
Tel.: (416) 530-4222
P. O. Box 176, Station "E"
Toronto, Ont. M6H 4E2

**Canada-Czech Chamber
of Commerce
Canada-Slovak Chamber
of Commerce**

**Kanadsko-česká
obchodní komora
Kanadsko-slovenská
obchodní komora**

Najdete nás na adrese
Exchange Tower
2 First Canadian Place
14th Floor
(P.O. Box 198)
Toronto, Ont.
M5X 1A6
Tel.: (416) 367-3432
Fax: (416)-367-3492

Medical

Petr Munk

**B.Sc.D.C.
Chiropraktik**

1552 Bloor
St. W.
Toronto, Ont.
Ordinační
hodiny:
Pondělí-
pátek
10:00-19:00

Tel.: 533-0005

Denní kronika

9.3.1994

**Z prejavu prezidenta
Michala Kováča**

Bratislava-Arteria/pal-Podľa prezidenta vláda stráca parlamentnú podporu a stále častejšie sa objavuje názor, že "vláda stráca morálny titul legitimity". "Moc sa musí legitímovať nie len právne, ale aj eticky", povedal prezident s tým, že "niektoré praktiky" vlády, ako ovplyvňovanie poslancov, ohováranie čínehovorení a plnej pravdy sú príčinou poklesu priazne vlády i u poslancov HZDS.

"Mnohí poukazujú na autokratický spôsob vládnutia premiéra", povedal prezident a dodal, že ten, kto má iný názor ako V. Mečiar je v konečnom dôsledku označený za zradcu. Konflikt v HZDS sa prenáša na celú spoločnosť, uviedol.

Nebol a nie som proti HZDS ani proti vláde, zdôraznil prezident, "mám však vážne výhrady proti štýlu a etike politickej práce pána Mečiara, proti spôsobu jeho vládnutia a proti praktikám, ktoré vytvárajú konfrontačné ovzdušie v politickom živote". Keď premiér zistil, že prezident chce "suverénne" vykonávať svoju prácu, začal ho "postupne ignorovať" a spochybňovať jeho prácu, oznámil M. Kováč. Vyúštil to podľa neho malo do jeho odstránenia z postu prezidenta.

Zvolenie M.Kováča za prezidenta bolo podľa neho "niekoľkým prekvapením" pre niektorých ľudí z premiérovho okolia, napríklad pre Ivana Lexu. Ten ho údajne komentoval slovami, "ktoré mi tu slušnosť nedovoľujú citovať", povedal M.Kováč. Prezident bol pripravený na korektnú spoluprácu s vládou.

M.Kováč upozornil na porušovanie protokolu používanom na celom svete pri odchodoch a návratoch prezidenta na oficiálne návštevy, ako premiérom tak predsedom parlamentu.

Každé Republikové predstaviteľstvo HZDS a mýting HZDS sa od leta nezaobíde bez "urážok prezidenta". M. Kováč dôrazne odmietol obvinenia, ktoré na týchto podujatiach odznievajú ako "vykonštruované a nepravdivé". "Hlavným vinníkom našej vnútropolitickéj nestability a neutešenej situácie nie je prezident," dodal.

M.Kováč spomenul niekoľko konkrétnych príkladov prístupu premiéra k jeho osobe. Napr. pri rozhovore o tom, že prezident má v úmysle navštíviť viacerých prednostov okresov, resp. ich pozvať do Bratislavy. S týmto V.Mečiar "nesúhlasil tvrdiac, že ja si nemám čo pozývať prednostov úradov". Ako dôvod uviedol, že kade M. Kováč chodí, tam pôsobí "ako nepriateľ". V.Mečiar "pohrozil", že tých prednostov, ktorí prijímajú prezidentove pozvanie, uvoľní z funkcie. Obvinil tiež prezidenta zo zodpovednosti za vnútropolitickú situáciu. Tento premiérov postup označil M. Kováč za "neslýchané obmedzovanie ústavných práv hlavy štátu".

Ďalším príkladom bolo obvinenie z mýtingu HZDS, kedy premiér vyhlásil, že prezident na neho a predsedu parlamentu nemá 7 mesiacov čas. V januári sa M.Kováč dohodol s I. Gašparovičom, že predseda parlamentu dohodne ich spoločné stretnutie aj s premiérom a spolu rozoberú vnútropolitickú situáciu. "Doteraz sa tak nestalo", konštatoval prezident. Dodal, že za posledných 7 mesiacov sa s premiérom stretol 29-krát. Okrem toho ponúkol prezidentovi pravidelné stretávanie vždy po zasadnutí vlády. Tieto sa uskutočnili dve, nie mojou vinou, povedal M.Kováč s tým, že premiér sa ani neunúval mu oznámiť, že nepríde.

Udalosť, ktorá prezidentom "otriasla" a ovplyvnila jeho ďalšie vzťahy s premiérom bol ich rozhovor 1. novembra minulého roku. Po ukončení koalíčných rokovaní HZDS-SNS, kedy M. Kováč odmietol menovať I. Lexu za ministra privatizácie, ho V.Mečiar opätovne a nátlakovo presviedčal, aby ho menoval.

Premiér Mečiar má podľa prezidenta množstvo nadpriemerných schopností a daností, na druhej strane ale aj dosť negatívnych vlastností. Tie je nutné "limitovať", aby jeho schopnosti sa mohli využiť pre dobro našej spoločnosti. Podľa slov M. Kováča však nemá premiér záujem na tom, aby "z jeho tieňa vystúpili a vyrástli ďalšie osobnosti, ktoré SR jednoducho potrebuje." "Pán premiér nie je ochotný partnersky spolupracovať a viesť korektný dialóg", povedal M.Kováč s tým, že "vzhľadom na jeho podozrievavosť je schopný spolupracovať iba s ľuďmi, ktorí sú mu nejakým zaviazaním". Premiér nepotrebuje radcov a spolupracovníkov či oponentov ale len pomocníkov na realizovanie svojich zámerov, povedal prezident. Poprosil poslancov, aby zabránili ďalšiemu podnecovaniu netolerantnosti a nevráznosti, zavádzaniu a zastrašovaní ľudí. Mýtingy HZDS v PKO sú sledované i zahraničím, ktoré si podľa nich utvára obraz o úrovni demokracie a politickej kultúre na Slovensku, upozornil prezident.

Vyzval predsedu vlády "v mene dobrého mena Slovenska a v mene demokracie", aby sa zamyslel nad jeho slovami. "Majte na pamäti, že aj inak známy Slovák a všetkým našim občanom patrí Slovensko, že aj oni majú právo na svoj názor, na svoje presvedčenie".

M. Kováč zdôraznil, že sa nedá zastrašiť či odradiť od plnenia svojich povinností. "Prezident zostáva v službe pre národ, pre občanov republiky až do konca. Zostane verný sľubu, že bude dbať o blaho slovenského národa, národnostných menšín a etnických skupín, že bude zachovávať a obhajovať ústavu a ostatné zákony. Michal Kováč, prezident SR, nikdy nezradí SR, svoj národ, ale ani svoj rozum a svedomie, ak by mal vyjsť kalich horkosti až do dna". Nechce ísť proti nikomu, povedal, ale plniť svoje úlohy prezidenta. Premiéra Mečiara nežiadal prezident o demisiu, ale vyzval jeho i poslancov k spojeniu síl na politický, národnostný a občiansky zmier. Vyzval k skončeniu vzájomných útokov a stupňovaniu napätia a vytvoreniu pokojného ovzdušia pred predčasnými parlamentnými voľbami. "A o nás nech rozhodnú občania", uviedol. Ešte vždy máme možnosť sadnúť si za spoločný stôl a dohodnúť sa na pravidlách a nevyhnutných podmienkach na politické, národné a občianske zmierenie v záujme Slovenska a jeho občanov.

Prezidentov príhovor ocenili poslanci povstaním a dlhotrvajúcim potleskom. Nepovstali poslanci HZDS. Z piatich ministrov sledujúcich prezidentov prejav počas kritiky premiéra traja odišli - Július Tóth, Irena Belohorská a Jozef Zlocha.

**V. Mečiar: "Už nie ste
mojim prezidentom"**

Bratislava-Arteria/pal-Premiér Vladimír Mečiar obvinil prezidenta Michala Kováča z porušovania Ústavy, povedal predseda MKDH Vojtech Bugár po stretnutí Politického grémia s prezidentom a predsedom vlády. Ako ďalej informoval novinárov, na stretnutí zazneli z úst Vladimíra Mečiara slová "Vy už nie ste mojim prezidentom", ako aj "Načo som tu? Akú dohodu chcete? Máte väčšinu, tak ma odvolajte." Rovnako si podľa premiéra budú prezident vlastnú moc a hovorí do vnútorných záležitostí HZDS. Vojtech Bugár taktiež informoval, že sa podpísal pod výzvu za vyslovenie nedôvery vláde SR, rovnako ako predseda SDĽ Peter Weiss.

Na stretnutí premiér vyzval Petra Weissu, aby sa vyjadril k pravdivosti vystúpenia pána prezidenta a k nádejným rozhovorom HZDS - SDĽ. Predseda SDĽ sa k týmto otázkam odmietol vyjadriť. Peter Weiss ďalej uviedol, že "premiér odmietol všetky ústretové návrhy na riešenie tejto zložitej situácie". Za príčinu nedohody označil odmietanie vlády širokej koalície zo strany predsedu vlády. K prejavu pána prezidenta

povedal premiér na Politickom grémiu, že sa s týmto materiálom ešte neoboznámil.

**HZDS stále
najpopulárnejšie**

Bratislava-Arteria/pal-Najpopulárnejším politickým subjektom je podľa najnovšieho výskumu Štatistického úradu SR opäť Hnutie za demokratické Slovensko s 18% preferenčných hlasov. Oproti januáru je to nárast o 1% a oproti decembru o 4%. V porovnaní s januárom si SDĽ udržala 10%, KDH kleslo z 8% na 7%, SNS zo 6% na 4%, maďarská koalícia ostala na 4%, Strana zelených na Slovensku na 3% a ADSR na 2%. Rovnako ostal nezmenený počet tých občanov, ktorí nesympatizujú so žiadnym politickým subjektom - 43%.

Prieskum bol realizovaný v dňoch 4. až 14. februára t.r. na vzorke 1.285 respondentov.

**Se sexualitou českých
občanů to není tak špatné**

Praha-Arteria/GoGo-Se sexualitou českých občanů to není tak špatné. Vyplyvá to z reprezentatívneho sociologického výskumu provedeného agenturou DEMA na vzorku 1719 obyvateľ ČR na prelomu roku 1993/1994, jehož výsledky boli zverejnené na dnešných tiskových konferenciách. Podľa tohoto doposud najväčšieho výskumu, jaký kedy bol v zemiach bývalého Československa na toto téma provedený je 76 % mužů a 82 % žen se svým sexuálním životem spokojeno. Průměrný počet koitů za měsíc je u sexuálně zdravých mužů 8,4 a 8,8 u obdobně zdravých žen. Znamená to, že průměrný český pár souloží asi 2x týdně.

Najvyšší sexuální potřebu uvádějí muži v průměrném věku 23,7 roku a ženy v 25,6 roku. Ale ani po 70-ti letech věku sexuální aktivita neutichá, pouze se stává řidší. Průměrný věk prvního pohlavního styku je u mužů i žen přes 18 let. Průměrná doba milostné předehry je zhruba 18 minut a průměrná doba trvání pohlavního spojení je 16 minut, což je o minutu déle, než v USA.

Nejčastější antikoncepční metodou je přerušovaný styk. Co se týče interrupce, považuje ji 58 % mužů a 60 % žen za věc naprosto svobodné volby ženy.

Za velmi pozitivní fakt vzešlý z výskumu je podle slov zástupce Sexuologického ústavu UK Dr. Petra Weissu to, že 90 % občanů zná přesně způsoby přenosu viru HIV a pod vlivem rizika AIDS změnilo své sexuální chování 22 % mužů a 14 % žen, což znamená hlavně častější používání kondomu.

10.3.1994

**Postkomunistická
politika HZDS**

Bratislava-Arteria/mich-Viac ako odbornosť a svedomie sa súčasnej vládnej garnitúre cení poslušnosť voči osobe najvyššieho stranického predstaviteľa, zaznelo na tlačovej konferencii z úst Jána Budaja. Personálna selekcia, aká sa uplatňuje v HZDS, známa z minulého režimu svedčí o hlbokéj mravnej kríze. Vedenie vládneho hnutia uplatňuje typicky postkomunistickú politiku, ktorá, podľa podpredsedu AD SR využíva možnosť obnovovať v občanoch apatiu, nedôverčivosť a strach a taktiež pokračuje v hľadaní a označovaní vnútorných a zahraničných nepriateľov, na ktorých chce preniesť vlastné neúspechy.

**Umělci, můžete se zúčastnit
9. prodejní výstavy miniaturního
umění. Formuláře jsou k dostání
na adrese:
Del Bello Gallery,
363 Queen St. W.,
Toronto, Ont., Canada, M5V 2A4.**

11. 3. 1994

Pohřeb Karla Kryla

Praha-Arteria/zn-Tisíce lidí, Pražanů, mimopražských i cizinců, přišly dnes do pražské basiliky sv. Markéty vyprovodit na poslední cestu básníka a písničkáře Karla Kryla.

S legendou roku 1968 se rozloučili ministr kultury Pavel Tigrid, polský velvyslanec Jacek Baluch, exministr zahraničí Jiří Dienstbier, bývalý kancléř Karel Schwarzenberg, Ivan Medek, předseda ČSSD Miloš Zeman, místopředseda ODA Daniel Kroupa, Egon Lánský, z Krylových bývalých kolegů Yvonne Přenosilová, Pavel Dobeš a mnoho jiných. Mši svatou sloužil arcipat Anastáz Opasek, koncelebroval Václav Malý. Před rakví s trnovou korunou byl umístěn věnec Václava Havla.

Ve smuteční řeči, již pohnutým hlasem pronesl arcipat Opasek, ocenil Krylovu hlubokou víru: "Prožil jsem s ním několik vánočních svátků v klášteře, i dny, kdy zpíval Čechům. Toto není rozloučení, je to přestávka před naším novým setkáním s ním." Polský velvyslanec Jacek Baluch poděkoval Karlu Krylovi za chvíli, kdy své myšlenky prezentoval v Polsku, i za ochotu, s jakou alespoň část z nich šílil polsky. Ivan Medek uvedl: "Karel věděl, že básník nesmí lhát, a také nelhal. Byl bardem jedné generace a po svém návratu se opět bardem stal. Mýlil ses však, když sis myslel, že tě nyníjsi mocni nemají rádi." Po poslední větě se v kostele ozvalo několik výkřiků Lžete! a Fuji!

"Karla jsem si vážil především proto, že své osobní pády nesváděl na své okolí," přiblížil Kryla z jeho méně známé stránky Václav Malý. "Neobcházeli nesnadné nároky na něho kladené. Když se v roce 1989 vracel, stála před ním zářivá budoucnost. Ve své tvorbě však nepřestal a to je druhý rys, za který si ho vážím. Tím třetím je sociální citění. To nebyla móda, něco vyčteného, to bylo v něm, v jeho srdci, a musel to vyzpívat. Děkuji Pánu Bohu za to, že nám Karel pomáhal otevírat oči."

Poté se za zvuků varhanního provedení dvou nejznámějších Krylových melodií Bratříčku, zavírej vrátka a Anděl pozůstalosti oficiální hosté, provázení zástupy občanů, odebrali na přilehlý hřbitov. Zde nad hrobem ještě promluvil Anastáz Opasek, Pavel Tigrid a Egon Lánský a poté již proudy truchlících zasypaly rakev květinami. Nepřítomnost hudby nahradili přítomní svými hlasy, když Karlovi zazpívali československou hymnu, Čechy krásné, Čechy mé a několik dalších písní.

Květinovými dary se s Karlem Krylem rozloučili krajané ze Sydney, Kanady, političtí vězni z Toronta, spolupracovníci ze Svobodné Evropy, Český rozhlas, Bonton Music, Klub Karla Kryla, Divadlo Minor, Polský institut, Československé sdružení v Kanadě, Petr Cibulka a mnoho dalších důrců.

Moric: Vláda by se nemala odvolávat

Bratislava-Arteria/vg-Podľa čestného predsedu Slovenskej národnej strany (SNS) Víťazoslava Morica "nie je doba na to, aby sa vláda odvolávala, alebo aby sa jej vyslovovala dôvera, či nedôvera".

Ako ďalej uviedol v rozhovore pre Arteriu STA, vládu treba nechať dokončiť prácu a dohodnúť sa na termíne predčasných parlamentných volieb. Na otázku, či je podľa jeho názoru možná dohoda rozhádzaných parlamentných subjektov odpovedal, že pokiaľ majú poslanci "zdravý rozum", tak sa dokážu dohodnúť. "Vedeli sme sa dohodnúť na rozpade federácie, takže nevidím dôvod, prečo by nemalo dôjsť k dohode aj teraz", podotkol.

V. Moric vyjadril presvedčenie, že referenda, ktoré iniciovalo HZDS, by sa zúčastnila aspoň polovica oprávnených voličov. "Štyristotisíc ľudí, ktorí sa podpeticiou za referendum podpísali, to je nejaká sila,

To je viac ako 150 poslancov. Tým nechcem povedať, že poslanci nie sú ľudia, ale niektorí sa tu chovajú ako hyeny", zdôraznil.

Vladimír Mečiar o českém útoku na Slovensko

Bratislava-Arteria/ina,jil,bj-Vladimír Mečiar prednesl v slovenskom parlamente projev, z nehož vyberáme:

"Pokud si někdo myslí, že všechno šlo lehce (tj. při rozdělení státu - pozn. Arterie), žije v nevědomosti. Rizika konfliktu byla jak v oblasti vojenské, tak v oblasti hospodářské války. Za jednacím stolem, kde jsem seděl byla jednoznačně projednána. Například na zasedání generálního štábu federální armády jsem položil náčelníkovi štábu otázku, zda mi může dát čestné slovo, že důstojníci generálního štábu nepřipravovali vojenský útok na Slovensko, ať již na generálním štábu či doma. Zpotil se v tom okamžiku, až to bylo hrozné a řekl mi: "čestné slovo Vám dát nemohu." Jsou i jiné názory, že byly takové úvahy. Je ctí Václava Klause, že do 24 hodin jsme politicky tuto situaci vyřešili."

Tehdejší náčelník generálního štábu generál Karel Pezl k tomu našemu zprádovaji řekl: "Dobře si na to vzpomínám. Je pravda, že jsem se zpotil. Byl jsem šokován, taková nehoráznost by mne nikdy nenapadla. Taková absurdita by nenapadla nikoho, natož náčelníka generálního štábu."

Drápela o ostatcích Svatopluka I.

Praha-Arteria/x, nic-Kancléř Moravského národního kongresu a poslanec Parlamentu České republiky Jiří Drápela nedávno protestoval proti nedůstojnému uložení ostatků moravského krále Svatopluka I. Velikého v igelitovém sáčku v Národním muzeu v Praze.

Jiří Drápela požadoval jejich znovupohřbení v místě nálezů a opatření náhrobkem odpovídajícího standardu - tedy mramorovým. Jistotu, že se v případě kosterních pozůstatků ze Sadové opravdu jedná o Svatopluka I., čerpá Moravský národní kongres podle Jiřího Drápelu z legend zpracovaných odborníky a expertního posudku brněnského psychotronika Karla Kožíška.

V. Klaus k odvolání V. Mečiara

Praha-Arteria/jil-Premiér Václav Klaus vydal prohlášení k odvolání slovenské vlády a předsedy vlády SR V. Mečiara: Prohlášení předsedy vlády ČR Václava Klause k odvolání slovenské vlády a předsedy vlády SR Vladimíra Mečiara

Jev zájmu České republiky, aby Slovensko bylo stabilizovaným, prosperujícím státem a k tomu potřebuje vládu, která má důvěru slovenské veřejnosti. I česká vláda potřebuje svého partnera. Proto doufáme, že bude slovenská vládní krize rychle vyřešena. Premiéru Mečiarovi a odcházející slovenské vládě bych chtěl poděkovat za korektní přístup ke vzájemným česko-slovenským vztahům a zejména za společné trpělivé hledání konstruktivních řešení ve vyjatých chvílích dělení společného státu.

Václav Klaus

Občané chtějí trvale žít na Slovensku

Bratislava-Arteria/docVo februárovom výskume verejnej mienky ŠÚ SR odpovedalo na otázku, či je Slovenská republika tou krajinou, v ktorej chcú trvale žiť a pracovať 1285 respondentov reprezentatívneho súboru. Pri zlúčení silnejšieho a slabšieho variantu súhlasu, 93% opýtaných považuje Slovensko za krajinu, v ktorej chcú trvale pracovať a žiť. Rozhodne odmietnutie považovať SR za krajinu, v ktorej vidia svoju budúcnosť,

vyslovilo 1% opýtaných a 6% respondentov uviedlo, že Slovensko skôr nie je, ako je krajinou, s ktorou spájajú svoj ďalší život a osud.

Napriek jednoznačnému kladnému vyjadreniu, je možné nájsť určité odlišnosti v odpovediach vzhľadom na socio-demografické charakteristiky respondentov.

Slovensko rozhodne pokladajú za svoju domovinu, v ktorej chcú ďalej žiť a pracovať predovšetkým opýtaní z obcí do 2 tisíc obyvateľov (74%), so základným vzdelaním (68%), obyvatelia nad 50 rokov (76%), dôchodcovia (87%) a ženy (68%).

Slabší stupeň súhlasu, odpoved skôr áno ako nie, volili častejšie respondenti nenachádzajúci na súčasnej politickej scéne žiadnu politickú stranu, s ktorou by mohli sympatizovať (34%), muži (33%), mladí ľudia vo veku od 18 do 29 rokov (do 24 rokov 44%, do 29 rokov 39%), občania maďarskej národnosti (34%).

Počet týchto odpovedí rastie so zvyšujúcim sa vzdelaním respondentov (34% u respondentov s úplným stredoškolským vzdelaním a 36% u vysokoškolsky vzdelaných občanov), častejšie sa objavuje aj u zamestnancov (35%) a nezamestnaných občanov (37%).

Tendencia skôr nespájať Slovensko so svojím budúcim životom sa častejšie objavuje u mladých ľudí (18-24 r., 18%) a u nezamestnaných (17%).

13.3.1994

Soros k Svobodné Evropě

Praha-In-Nemáme rozhodně zájem převzít Svobodnou Evropu, resp. její základní činnost, kterou je vysílání. Nadace však hodlá rozšířit práci Výzkumného institutu RFE a zpřístupnit její archiv. Rádi bychom ho rozšířili, abychom posílili nezávislé sdělovací prostředky ve střední Evropě. Chceme archiv umístit a uchovat tak, abychom usnadnili přístup k pramenům. Nechceme archiv vlastnit, ale sloužit pouze jako správci. Oba tyto cíle jsou zcela v souladu se zásadami Sorosovy nadace - napomáhat rozvoji otevřené společnosti na daném území. Rozšířený Výzkumný institut by tak byl částí Střediska pro výzkum sdělovacích prostředků na Středoevropské univerzitě v Praze.

Přes obtíže, s nimiž jsem se v Praze setkal, bych byl rád, kdyby Středoevropská univerzita v Praze zůstala. A Středisko pro výzkum sdělovacích prostředků by bylo vhodným doplněním tohoto cíle. Sorosova nadace se domnívá, že Praha je svým historicky daným vztahem ke svobodě slova pro takové středisko ideálním místem. Rádi bychom se připojili ke Svobodné Evropě i České republice a napomohli k vytvoření tradice silné nezávislé žurnalistiky ve střední Evropě.

GEORGE SOROS

14.3.1994

Vladimír Mečiar přechází do opozice

Bratislava-mfd/kw,čtk-Den po pátečném vyvrcholení vnítrapolitické krize na Slovensku, kdy parlament vyslovil nedůvěru premiéru Vladimíru Mečiarovi, oznámil předseda HZDS, že jeho Hnutí za demokratické Slovensko odchází do opozice. Ani jeden z ministrů jeho kabinetu včetně těch, kteří nejsou členy HZDS, nezůstanou podle Mečiara ve vládě široké

koalice. "Prezident nás hrubě urazil a ponese odpovědnost a důsledek," řekl Mečiar a dodal, že nepředpokládá úspěch v olázcce dohody o termínu předčasných voleb. Ke svému dalšímu působení na bratislavské politické scéně Mečiar řekl, že se vrátí do parlamentu. "Já, Olga Keltošová a Katarína Tóthová se vracíme do parlamentu jako poslanci a budeme tvrdou opozicí," prohlásil Mečiar.

15.3.1994

Moravčík zostavil novú vládu

Bratislava-Arteria/iko-Jozef Moravčík z poverenia prezidenta SR Michala Kováča v utorok zostavil novú vládu. "Zajtra budeme konzultovať naše návrhy s prezidentom a už nič nestojí v ceste tomu, aby sa vláda mohla ujať svojej pôsobnosti," povedal J. Moravčík po skončení rozhovorov s parlamentnými stranami, ktoré vyslovili ne dôveru vládě Vladimíra Mečiara. Všetky návrhy na kandidátov chce ešte prekonzultovať s prezidentom Michalom Kováčom a preto zatiaľ nekonkretizoval jednotlivé posty. Zo strany hlavy štátu však nepredpokladá žiadne problémy.

Bývalý podpredseda vlády Roman Kováč poukázal na to, že na ministerstvách pokračuje privatizácia a personálne výmeny, a zasadaajú škodové komisie za účelom odpisovania majetku. Upozornil tiež, že na poslednom zasadnutí vlády boli schválené privatizačné projekty kúpeľov Piešťany, Chemosvitu Svit a ďalších podnikov. "Tento stav považujeme za neúnosný a pokiaľ zajtra pán prezident vymenuje vládu, tá sa na svojom prvom zasadnutí bude týmito záležitosťami zaoberať. Veľmi starostlivo bude skúmať zákonnosť týchto krokov," zdôraznil.

M. Kováč by uvítal

"vylepšenia" svojich právomocí

Bratislava-Arteria/bi-Prezident SR Michal Kováč sa vyslovil za prehodnotenie prezidentských právomocí, ktoré sú obsiahnuté v Ústave SR. Ako uviedol v utorok v Slovenskej televízii, "možno by prichádzali do úvahy určité vylepšenia a riešenia bežné aj v iných demokraciách - napríklad stanoviť, za akých podmienok môže prezident rozpustiť parlament a podobne".

Kováč potvrdil informáciu zo záverečného prejavu V. Mečiara pred poslancami NR SR v piatok 11. marca, podľa ktorej bol v roku 1992 ako predseda FZ ČSFR na návšteve v Chorvátsku, kde sa okrem iného hovorilo aj o kooperácii v zbrojárskej výrobe. Upradol však, že išlo o informatívne stretnutie s chorváckymi najvyššími predstaviteľmi zamerané predovšetkým na možnosti budúcej spolupráce Chorvátska a samostatného Slovenska v rôznych oblastiach.

Pri tejto príležitosti sa spomenuli aj možnosti spolupráce pri výrobe niektorých súčiastok v rámci zbrojnej výroby, povedal M. Kováč. Ako uviedol, po svojom návrate informoval o rozhovoroch predsedu slovenskej vlády V. Mečiara, čo považoval za samozrejmé. "Bol som preto šokovaný, keď som sa dozvedel, že V. Mečiar poslal do Chorvátska štátneho tajomníka I. Lexu. Nevie, načo tam šiel," povedal. Podľa prezidenta štátny tajomník ministerstva privatizácie I. Lexa v Chorvátsku rokoval iba z nižšími štátnymi úradníkmi, ktorí o informatívnych rozhovoroch M. Kováča s vedením štátu nevedeli.

BUSSINES OPPORTUNITY

Who do you know in the Czech Republic. Multi Billion dollar American Company expanding, looking for key people. Call: (616) 246-8336, or write to: P.O. Box 318 Ada, MI 49301. Attention: Gerald DeBlaay.

Prioritou vlády bude transformácia ekonomiky

Bratislava-Arteria/iko-Programové vyhlásenie novej vlády charakterizoval predseda prípravného výboru Národno-demokratickej strany Ľudovít Černák ako krátky výpočet jasných úloh, ktoré je potrebné splniť v konkrétnych termínoch. Ako uviedol na tlačovej besede, zásadný dôraz bude kladený na oživenie transformácie slovenskej ekonomiky. Privatizácia musí byť podľa neho prostriedkom k spravodlivému rozdeleniu národného majetku. V skorom termíne by malo dôjsť k príprave druhej vlny kupónovej privatizácie.

Nové koalíčné subjekty chcú v parlamente presadiť aj zákon o preukázaní pôvodu peňazí použitých v privatizácii a zákon o strete záujmov. Vláda by mala mať v NR SR zaistenú podporu 83 hlasov. Riešiť by podľa Černáka mala problémy, ktoré neprinesú rozpory v pravo-favej koalícii. Novú vládu podľa jeho slov neprestanú podporovať maďarské politické subjekty, pretože by sa museli pridať k HZDS a SNS.

Nová vláda bude musieť prehodnotiť aj privatizačné projekty, ktoré schválil Mečiarov kabinet v poslednom období. Tieto narýchlo schválené projekty podľa jeho názoru nemôžu byť v súlade so zákonom. Národnodemokratický klub v NR SR je podľa Ľ. Černáka pripravený podporiť jesenný termín predčasných volieb. Pre tento termín by malo byť v parlamente dostatok hlasov, ak sa prejaví 5-10 poslancov HZDS, ktorí nesúhlasia s praktikami v hnutí a majú sociálnodemokratické zmysľanie.

Členovia prípravného výboru NDS plánujú uskutočniť kongres nového subjektu 26. marca vo Zvolene. Včera boli na Ministerstve vnútra SR zaregistrované jeho stanovky. NDS má podľa Černáka záujem na spoločnom postupe s Alianciou demokratov SR. Rátajú tiež s členstvom Jozefa Moravčíka a Romana Kováča.

HZDS chce demisiu a omluvu prezidenta

Bratislava - Podľa Vladimíra Mečiara bude morálna povinnosť prezidenta Kováča odstúpiť, akmile bude sestavená nová vláda. Expremiér poznamenal, že Kováč bude pravdepodobne presviedčovať niektoré členy kabinetu, aby nadále zastávali své funkcie. Ti jsou však podle Mečiara vázani usnesením vlády a nemohou takovou nabídku přijmout. Prezident by měl být autoritou ústavní, ale i morální, a pokud před parlamentem nemluvil pravdu, je povinen z funkce odejít, řekl Mečiar. Prezident, který do celého světa lže o vládě bojující proti korupci, že je korupční, to musí buď prokázat, nebo odejít, dodal. Kováč podle Mečiara znechtí HZDS svým projevem v parlamentu, a proto je nutné, aby se hnutí omluvil.

LSNS ke Slovensku

Praha-Arteria/moj-Podľa predsedu LSNS Pavla Hirše je dôvodom súčasnej vládnej krízy na Slovensku mimo jiné i rozpad obou republik a s tím související ekonomické

problémy. Vyjádřil také obavu z dalšího vstupu expremiéra V. Mečiara do politiky. Současnou situaci na Slovensku by podle jeho vyjádření pomohla vyřešit pouze vláda odborníků.

Demonstrace SPR-RSČ

Praha-Arteria/zn-Na republikánskou demonstraci, která se uskutečnila na Staroměstském náměstí v Praze, přišlo několik set příznivců Miroslava Sládka. Nadšeně aplaudovali, když předseda SPR-RSČ při vzpomínce na výročí obsazení Československa kritizoval jednání se sudetskými Němci. Pořádky sklidil také za kritiku vlády, resp. poslední cesty několika jejích členů do SRN.

Mitink provázela hesla "Havelz Hradu", "Z Víkárky až do Bytče požerem to dobytce", slogany požadující neutralitu ČR a jiné.

Po několika výzvách předsedy SPR-RSČ Miroslava Sládka, aby pořadatele "udělali klid" mezi jeho odpůrci, došlo k potyčce. Při ní byl jeden z piskajících zraněn a jeden ze skinů byl policií ČR podroben osobní prohlídce a zadržen.

Slobodnej Európe znemožnené vysielanie

Bratislava-Arteria/bj-Vysielanie rozhlasovej stanice Rádio Slobodná Európa (RFE) bolo na slovenských vysielateľoch prerušené. Podľa informácie, ktorú poskytli pracovníci RFE Arterii STA, ráno okolo 10. hodiny dostali list riaditeľa štátneho podniku Správa pôšt a telekomunikácií Vladimíra Ondroviča, v ktorom sa uvádza, prerušenie v ranných hodinách svojvoľne spôsobil riaditeľ príslušného odšepného závodu, ktorý bol vzápätí odvolaný z funkcie.

Ondrovič v liste uviedol, že dal príkaz na obnovenie vysielania RFE, ospravedlnil sa a potvrdil ochotu Správy pôšt a telekomunikácií dodržiavať záväzky plynúce zo spoločnej zmluvy a memoranda porozumenia z 28. januára 1994.

16.3.1994

Miroslav Štěpán se nechal opět slyšet

Praha-Arteria/zn-Za světový podvod století spáchaný na občanech Československa označil na tiskové konferenci Lidové unie národní a sociální ochrany revoluce r. 1989 předseda unie Miroslav Štěpán. "Přichází období, kdy aktivity občanské neposlušnosti a razantní odpor občanů proti tomu, co se v této zemi v současnosti děje, se musí více a výrazněji dostat do popředí," řekl novinářům.

Zároveň také uvedl, že včera navštívil skupina LUNSK Bruntálsko, jeden z okresů s nejvyšší nezaměstnaností v republice, a na základě této návštěvy vypracovala stanovisko k problému nezaměstnanosti v ČR. V něm odmítají jednání příslušníků vládní koalice.

Vyjádření Rady Poláků

Praha-Arteria/VV-Představitel Rady Poláků informovali o svých výhradách k praktické realizaci práv národnostních

menšin v ČR. Podle jejich názoru česká vláda nemá dostatečné podklady pro rozhodování v této záležitosti.

Za zvláště bolestné považuje Rada Poláků prudké snížení státních dotací na činnost polských kulturních a osvětových organizací. Toto snížení údajně dosahuje téměř 6/7 z částek poskytnutých v roce 1993. Dotace pro polské organizace činily v minulém roce zhruba 4, 5 milionu Kč.

Na referendum nie je dost podpisov

Bratislava-Arteria/iko-Z celkovo odovzdaných 422 054 podpisov, ktoré Hnutie za demokratické Slovensko nazbieralo pod petíciu za vypísanie referenda, spínalo ústavou predpísané podmienky len 232 957 riadkov. Informoval o tom na dnešnej tlačovej tlačovej konferencii vedúci kancelárie prezidenta SR Ján Findra.

Ako uviedol člen komisie kancelárie prezidenta na overovanie podpisov Ladislav Oros, znamená to, že prezident nemôže vypísať referendum o predčasných voľbách, prijatí zákona o skúmaní pôvodu peňazí použitých v privatizácii a mandátoch poslancov. K vypísaniu referenda by bolo potrebných 350 tisíc platných podpisov. O tejto skutočnosti informovala kancelária prezidenta predsedov parlamentných strán, ako aj petičný výbor.

L. Oros zdôraznil, že v hlavičke každého petičného háčku mal byť sformulovaný text petície, meno a bydlisko zástupcu petičného výboru. Keďže 695 háčkov tieto náležitosti nespĺňalo, boli vyradené z ďalšieho skítavania. Ďalšie jednotlivé podpisy boli vyradené preto, lebo meno nebolo uvedené v plnom znení, bolo neidentifikovateľné, alebo pri ňom nebolo uvedené mesto a ulica. Niektoré riadky háčkov boli neplatné, lebo v nich boli uvedené také mená ako Michael Jackson, Fantomas, alebo nápis Punk s not dead. Komisia, ktorá si kontrolu háčkov objedнала u Podniku výpočtovej techniky neskúmala, či niektoré osoby boli na háčkoch podpísané niekoľkokrát.

Vysielanie RFE obnovené

Bratislava-Arteria/pat-V noci z 15. na 16. marca bolo zastavené šírenie programu Rádía Slobodná Európa (RFE) na vysielateľoch Veľké Kostofany a Poprad na frekvencii 1287 KHz. Rozhodol o tom Jozef Kubán, riaditeľ odšepného závodu Riaditeľstvo diaľkových telekomunikácií (RDT), v pondelok poverený aj riadením š.p. Slovenské telekomunikácie (ST).

Doterajšiemu generálnemu riaditeľovi ST Vladimírovi Ondrovičovi včera sekčný šéf pre spoje ministerstva dopravy, spojov a verejných prác Zeman predložil dokument, ktorým je odvolaný z funkcie. V. Ondrovič odvolací dekrét doteraz oficiálne nedostal ani nepodpísal, a preto sa pokladá naďalej za riaditeľa.

Ako oznámil Ondrovič na dnešnej tlačovej konferencii, dnes popoludní bude na jeho príkaz vysielanie RFE obnovené. Podľa Ondroviča nemal Kubán právo na rozhodnutie, ktoré "svojvoľne" urobil. Dodal, že Kubána dnes ráno odvolal z funkcie riaditeľa RDT. Zároveň vyjadril pľutovanie nad poškodením dobrého mena ST a image Slovenskej republiky v zahraničí.

Prezident Kováč menoval novú vládu

Bratislava-Arteria/iko-Prezident Slovenskej republiky Michal Kováč vymenoval novú vládu pod vedením premiéra Jozefa Moravčíka, ktorého zároveň poveril vykonávaním funkcie predsedu rady obrany štátu.

Premiér Moravčík v potudňajšej spravodajskej relácii Rádiožurnál povedal, že po vymenovaní sa nová vláda ihneď získa na mimoriadnej schôdzi. Okrem iného by sa mali jeho členovia zaoberať privatizačnými projektami, ktoré vláda

Vladimíra Mečiara schválila v období pred odvolaním a privatizáciami, ktorými sa od pondelka neoprávnene zaoberali jednotlivé ministerstvá. Vláda by mala prerokovať aj činnosť ministerstiev v súvislosti s informáciami o urýchlených skartáciách materiálov jednotlivých rezortov.

RFE uhradí provoz budov Federálního shromáždění

Praha-mld-Rádio Svobodná Evropa (RFE) se zavazuje financovat od dubna provoz budovy bývalého Federálního shromáždění i v případě, že v té době ještě nebude rozhodnuto o jeho přestěhování do Prahy. Uvedl to včera ministr Igor Němec, který je pověřen se Svobodnou Evropou jednat.

Žádné dohody zatím nebyly podepsány, obě strany čekají na rozhodnutí amerického Kongresu o sídle stanice. Přestože je tedy jednání s RFE zatím ve stádiu jednat, je podle Němce budova Federálního shromáždění držena pro RFE, ač je o ni více zájemců.

18.3.1994

Žaloba Kramářových potomků zamítnuta

Praha-In/tom-Žalobu rodiny Kramářových, která žádala vydání šesti výtvarných děl z majetku Národní galerie, zamítl ve středu Obvodní soud pro Prahu 1. Čtyři potomci sběratele Vincence Kramáře žalovali Národní galerii v Praze, aby jim vydala tuto část bývalé sbírky, z níž čtyři díla jsou od Pabla Picassa. Žalobci tvrdí, že V. Kramář podepsal kupní smlouvu v listině za nápadně nevýhodných podmínek. Soud zkoumal téměř rok okolnosti prodeje z šedesátých let. Soudkyně M. Sinevičová řekla včera LN, že rozsudek písemně vypracuje do jednoho měsíce. Tentýž soud rozhodl již jednou v červnu 1993 v neprospech žaloby potomků. Tehdy Kramářova rodina žádala na Národní galerii vydání třiceti obrazů ze sbírky včetně šestnácti Picassových děl. Soud tehdy rozhodl, že šlo o dobrovolný dar V. Kramáře.

Legionáři chtějí zpět svůj majetek, vláda však je proti

Praha-mld-Československá obec legionářská požaduje navrácení osmalficeti objektů, které jí byly zabaveny za druhé světové války a po roce 1945 připadly pod tzv. národní správu. Vláda se však dalšími restitučními právními osob odmítá zabývat.

Podle legionářů by navrácení majetku jejich obci bylo obdobou navrácení majetku židovským obcím, s nímž vláda v principu souhlasí. Koalice se však zatím nedohodla na způsobu, jakým má být židovský majetek vrácen.

Legionáři soudí, že vláda by při navrácení jejich majetku mohla využít zákona o protiprávnosti komunistického režimu, který jí umožňuje, aby napravila některé krivdy spáchané na odpůrcích komunistického režimu.

"K úvahám o restitučních právních osob se vláda nebude vracet, neboť jde o řetěz židovských obcí, s nímž vláda v principu souhlasí. Koalice se však zatím nedohodla na způsobu, jakým má být židovský majetek vrácen," řekl ministr Igor Němec. Podle něho by se tak nikdy nedošlo k absolutní spravedlnosti. "Čas ukáže, že skutečné zlepšení podmínek života může přinést spíš činnost obrácená do budoucnosti," dodal Němec.

Legionářská obec vznikla v roce 1921 jako sdružení vojáků, kteří bojovali za první světové války po boku armád zemí Dohody proti Rakousku-Uhersku a Německu. Do roku 1938 obec nashromáždila poměrně velký majetek, zakládala výrobní družstva, a měla dokonce vlastní banku.

O majetek přišla v roce 1939. Legionáři, kteří neodešli do zahraničí, byli vězněni v koncentračních táborech. Podobný osud je stihl i po roce 1948.

Nová slovenská vláda

Bratislava-In-Složení vlády podle politické příslušnosti: předseda vlády: Jozef Moravčík (navržen DUS), místopředseda vlády pro legislativu: Ivan Šimko (navržen KDĽ); místopředseda vlády pro neekonomické resorty: Roman Kováč (DUS); místopředsedkyně vlády pro hospodářství: Brigita Schmögnerová (SDL); ministr zahraničních věcí: Eduard Kukan (AD SR); ministr obrany: Pavol Kanis (SDL); ministr vnitra: Ladislav Pittner (KDĽ); ministr spravedlnosti: Milan Hanzel (SDL); ministr financí: Rudolf Filkus (AD SR); ministr hospodářství: Peter Magvaši (KDĽ); ministr pro správu a privatizaci národního majetku: Milan Janičina (NDS); ministr dopravy a spojů: Mikuláš Dzurinda (KDĽ); ministr zemědělství: Pavel Koncoš (SDL); ministr životního prostředí: Juraj Traško (SDL); ministr práce a sociálních věcí: Július Brocka (KDĽ); ministr zdravotnictví: Tibor Šagát (DUS); ministr školství a vědy: Ľubomír Harach (SDL); ministr kultury: Ľubo Roman (KDĽ)

Strana demokratické levice (SDL) navrhla sedm členů, tzv. blok středu (Demokratická unie Slovenska - DUS, Aliance demokratů SR - AD SR, Národná demokratická strana - NDS) šest, Křesťanskodemokratické hnutí (KDĽ) pět.

Slovenská vláda je

akceschopná, míní R. Filkus

Bratislava-In/om-Ministr financií novú slovenskú vládu Rudolfa Filkusa včera uvedl, že prvý zasadanie tohto kabinetu potvrdilo, že vďaka rôznorodosti názorů jej členů a omezenému časovému horizontu jejho mandátu je schopná korektně a včasně řešiť problémy. Důkazem toho je podle Filkusa bezproblémová dohoda o ustavení vlády a o okamžitém odvolání policejního ředitele Františka Krajčího pro nezvládnutí nedávných demonstrací na Primaciálním náměstí v Bratislavě.

Na otázku ČTK, jak nyní vyřeší "tři sebevražedné kroky", které nová vláda předpovídal před několika týdny, ministr řekl, že devalvace je jen věcí Národní banky Slovenska a stát by do jejich kompetenci neměl zasahovat. V souvislosti s druhým krokem - restriktivními opatřeními v sociální oblasti, jimiž Mezinárodní měnový fond podmiňuje poskytnutí úvěru Slovenské republice - se Filkus zmínil o potřebě dokázat zahraničí, že činy nové vlády vedou k politické a ekonomické stabilizaci. Až pak lze uvažovat o nových jednáních s MMF s cílem zmírnit dopad restriktív na obyvatelstvo. Do třetice je třeba zahájit jednání tripartity o úpravě generální dohody a hledat způsoby naplnění příjmů státního rozpočtu, přičemž rezervy vidí Filkus hlavně v kontrole daní a cel. Ministr se zmínil i o dosavadní neefektivnosti dovozní přírůžky, která sice "vyčistila trh pro slovenské výrobce", kterým se však nedaří nasýtit trh vlastními výrobky.

ODA ke Slovensku

"ODA nikdy nepovažovala pana Mečiara za korektního, slušného a demokratického politika, proto uvítala jeho odvolání a též odvolání jeho vlády. Zároveň uvítala, že slovenská opozice byla schopná se brzy sjednotit a vytvořit koaliční vládu, která dovede Slovensko k mimořádným svobodným volbám." Uvedl to dnes v úvodu tiskové konference místopředseda ODA Daniel Kroupa.

ODA přeje slovenským občanům, aby se rozhodli pro občanskou demokratickou alternativu pro svou zemi, dodal Daniel Kroupa.

Velice nás mrzí, že volební zákony nebyly nejprve projednány v koalici, než se dostaly na pořad jednání vlády," uvedl dnes Daniel Kroupa. Proto se dle jeho slov ODA cítí oprávněna podávat vlastní návrhy řešení voleb, zejména do Senátu.

ODA nespojuje podle slov Daniela Kroupy s tímto řešením zvláštní stranické ambice a odmítá obvinění, že se strana snaží zpolitizovat přípravu volebních zákonů jako obvinění směšné a absurdní.

ČSSD se posílila o další bývalé ministry

Praha-Arteria/GoGo-Vstup do ČSSD na její dnešní tiskové konferenci ohlásil bývalý poslanec FS Ladislav Lis, bývalý ministr

Vlasta Štěpová a Jaroslava Kořínková a tiskový mluvčí Hnutí za sociální spravedlnost Jiří Kotránek, který k tomu písemně vyzval i své bývalé politické seskupení. Každý z nich uvedl pro svůj vstup do sociální demokracie jiný důvod. Podle J. Kořínky nastal čas pro sjednocení levice, což je její nutnost, nechce-li být navždy jen opozicí. V. Štěpová vstupuje podle svých slov znovu do politiky protože u nás vládne "tržní džungle" a ona se chce zaměřit na ochranu spotřebitele a povinnost prodeje. Ladislav Lis nabídl M. Zemanovi své služby protože se mu podle jeho vyjádření nelíbí ze strany vládní koalice hledání nepřítelů za každou cenu, což mu nechvalně připomíná, že dříve byl nepřítel hledán v disentu. J. Kořínková s ČSSD spolupracovala dříve a nyní přijala funkci hlavního koordinátora odborné komise ČSSD pro územní správní uspořádání.

Přilet Žirnovského nejistý

Praha-Arteria/hombre-Vladimír Žirnovský v neděli nepřiletí, je zaneprázdněn jinými úkoly," prohlásil zpravodaj RIA zástupce pro zahraniční styky LDS Ruska J.G. Sochov. Připustil však, že Žirnovský možná přistane ještě koncem měsíce.

Někteří novináři budou přesto tuto neděli na letišti očekávat případný přilet Žirnovského. Jeho jméno nefiguruje ani na seznamu cestujících linky SU s přiletem v 11.05 ani linky OK s přiletem v 15.15. Není však vyloučeno, že Žirnovský si místo zajistí na poslední chvíli. Podle ruských zvyklostí bývají totiž v letadle rezervovaná místa pro diplomaty či poslance.

Kleinman: Chceli sme z Republiky urobiť novinové CNN

Bratislava-Arteria/iko,bur-Generálny riaditeľ Tlačovej agentúry SR Dušan Kleinman pre Arteriu-SITA potvrdil, že existuje dlh denníka Republika, resp. TA SR voči Danubiaprintu. Odmietol konkretizovať výšku dlhu, avšak podľa zdroja priamo z TA SR, ktorý si neželá byť menovaný, presahuje 18 mil. Sk.

Dlh podľa neho existuje preto, že denník nevyužíval na svoju činnosť prostriedky zo štátneho príspevku. "Všetci nám vytýkajú, že Republiku tlačíme za štátne peniaze, ale ona je samofinancovaná," zdôraznil. Náklad však podľa jeho slov doteraz nebol schopný pokryť všetky výdavky.

Ako ďalej Kleinman uviedol, vedenie TA SR sa dohodlo s niektorými politickými subjektami, že za odstúpenie hlavičky Republiky splatia všetky doterajšie dlhy. "Ide o významné subjekty, ktoré majú určitú politickú pozíciu na slovenskej scéne," povedal. Odmietol myšlienku, že na pokrytie dlhu by boli použité peniaze zo štátneho rozpočtu. Podľa zástupcu šéfredaktora Republiky Jána Čomaja novým vydavateľom denníka bude Republika s.r.o. Čomaj zároveň zdôraznil, že nikto zo zamestnancov redakcie nie je spolumajiteľom tejto spoločnosti.

D. Kleinman povedal, že Republika, ktorá mala byť spravodajským denníkom sa s odstupom času stala "mienkotvorným" a tým prekročila pôvodnú koncepciu vydavateľa. "My sme z toho chceli urobiť novinové CNN, ale žiaľbohu to skončilo tak ako to skončilo," uviedol riaditeľ TA SR.

19.3.1994

Škodovky v Polsku

Praha-mfd/šim-Škoda Mladá Boleslav poprvé ve své historii přenese část výroby mimo území republiky a bude od začátku července montovat vozy pro polský trh v závodě FSR Polmo Tarpan v Poznani. Po zasedání automobilky to oznámil její tiskový mluvčí Jiří Hrabovský.

"Je to v současnosti jediná cesta, jak se vrátit na polský trh," řekl k tomu šéf mladoboleslavské automobilky Ludvík Kalma. Vysoké celní bariéry zdražují vozy z Mladé Boleslavi v Polsku o 41 procent.

21.3.1994

KDS doporučí emigrantům mezinárodní soud

Plzeň-mfd/om-Pokud Ústavní soud zamítne podnět Křesťanskodemokratické strany, aby byla při vrácení majetku emigrantům zrušena podmínka jejich trvalého pobytu v České republice, nezbyvá podle místopředsedy strany Václava Bendy než emigrantům doporučit, aby se obrátili na mezinárodní soudní instituce. Během sobotního jednání republikového výboru KDS Benda dále řekl, že o této otázce by mohl ještě jednat koalice, která by měla iniciovat novelizaci zákona v parlamentu.

Podnět Ústavnímu soudu k vypuštění podmínek trvalého pobytu ze zákona o mimosoudních rehabilitacích podala skupina koaličních poslanců v čele se zástupci KDS 19. února.

Archiv Svobodné Evropy již brzy do Prahy

Washington - Rozhlasová stanice Svobodná Evropa by měla během měsíce dosáhnout dohody s americkým finančníkem Georgem Sorsesem o privatizaci svého výzkumného střediska a archivů a o jejich přesunu z Mnichova do Prahy. Napsal to včera The New York Times. Celkem sto členů personálu by se stalo součástí nového výzkumného střediska, které by nadále poskytovalo služby Svobodné Evropě a Radiu Svoboda a pomáhalo by při výchově novinářů v odbočce Sorosovy Středoevropské univerzity.

Podle pozorovatelů rozhodne Rada pro nezávislé vysílání ve Washingtonu do poloviny dubna také o přesunu samotného vysílání Svobodné Evropy do Prahy. Archivy Svobodné Evropy, které obsahují nejrozsáhlejší sbírku samizdatových publikací celé východní Evropy, zůstanou majetkem obou rozhlasových stanic a případných následnických organizací.

DS má podľa Focusu 4 percentá sympatizantov

Bratislava-Arteria/vg-Po zlúčení Demokratickej strany (DS) narastá jej členská základňa a podľa zatiaľ nepublikovaných výsledkov prieskumu firmy Focus má táto strana 4 percentá sympatizantov. Na dnešnej tlačovej konferencii DS to uviedol jej predseda Pavol Hagyar.

Hagyari informoval o sobotňajšom rozhodnutí Výkonného výboru DS rokovať so Stranou živnostníkov a podnikateľov (SZP) o zmluve o vytvorení spoločného pravického bloku. Podľa jeho slov by táto zmluva mohla byť podpísaná do dvoch týždňov.

Na otázku týkajúcu sa bloku s Kresťanskodemokratickým hnutím Hagyar povedal, že vo vzájomných kontaktoch je na ťahu KDĽ. Zdôraznil, že jeho strana má so SZP lepšiu spoluprácu ako KDĽ, ktoré má tiež záujem na bloku so SZP. "Sme presvedčení, že verejnosť by privítala širší blok, ako je blok dvoch strán," uviedol.

Hagyari vylúčil inú formu koalície s Alianciou demokratov SR a Národnodemokratickou stranou, než v širokom bloku za účasti KDĽ a SZP. "Naša členská i voličská základňa je iná, než voličská základňa týchto strán," povedal. Spoluprácu s Maďarskou občianskou stranou Hagyar spochybnil, rovnaký názor má podľa jeho slov aj predseda MOS László Nagy. Predseda DS zároveň poznamenal, že podľa výskumu Focus má 20 percent sympatizantov s DS výhrady voči maďarskej menšine, resp. voči politike strán, ktoré ju zastupujú.

Filkus: Deficit štátneho rozpočtu 5 mld.

Bratislava-Arteria/bj-Deficit štátneho rozpočtu SR je viac než 5 mld. Sk, "čo nie je veľa, ani málo". V rozhovore pre agentúru APA, o ktorom informoval Slovenský rozhlas, to uviedol minister financií Rudolf Filkus. Za obrovský však označil štátny dlh, ktorý podľa neho predstavuje 60 mld. Sk. Slovenské devízové rezervy predstavujú podľa Filkusových slov okrem zlata 440 miliónov amerických dolárov.

Filkus zdôraznil potrebu urýchlenia a odpolitizovania privatizácie. "Miliónové hodnoty boli premrhané predajom za smiešne ceny po zárukách kupujúcich, že vedúca strana bude podporená prílivom kapitálu," povedal Filkus na adresu HZDS. Podľa jeho slov išlo o kroky na hranici zákona a preto hodlá ako minister financií ďalšieho operácie preskúmať. Oznámil tiež, že Fondu národného majetku zakázal obchod s cennými papiermi a zablokoval jeho peňažné kontá.

Na záver rozhovoru Filkus vyjadril presvedčenie, že Vladimír Mečiar sa už na post premiéra nevráti.

Z Mladé fronty-Dnes

Nacionalistické za Tisa a proti Kováčovi

Bratislava - Odstúpenie slovenského prezidenta Michala Kováča požadovalo asi 500 demonstrantů, ktorí včera v centre Bratislavy oslavovali 55. výročie vzniku slovenského štátu. Manifestujúci se do centra mesta presunuli od Tisova hrobu na Martinském hřbitově, kde požadovali soudní rehabilitaci prezidenta slovenského štátu, který byl po válce popraven jako válečný zločinec. Podle demonstrantů se prezident Kováč spolu s "nepříteli štátu" a "přebarvenými komunisty" snaží ovládnout zemi. Vystoupení jednotlivých řečníků se neobešla bez útoků na maďarské strany ani bez obviňování české strany z "genocidy slovenského národa".

Ďalší demonstrácie príznacujú V. Mečiara. Žadajú

ci odstúpení hlavy štátu, proběhla před sídlem prezidenta, Primaciálním palácem. Zejména zde se protesty neobešly bez násilí. Nejagresivnější z demonstrantů tady brutálně zbili a okradli redaktory americké rozhlasové stanice Svobodná Evropa Štefana Hribu a Milana Žitného. V okamžiku, kdy Hrib ležel na zemi a dav křičel "zabijte ho" a útočníci do něj kopali, požádal policisty o pomoc. Jeden policista mu údajně řekl: "Zrovna vám nepomůžeme." On i Milan Žitný přesto ohlásili případ na policii.

Asi 300 lidí se včera sešlo také na Hviezdoslavovské náměstí, aby naopak tradice slovenského štátu odmítli a přihlásili se k odkazu Slovenského národního povstání.

Češi vloni vypili méně piva, ale světový primát neztratili

Praha (lt) - Česká republika si vloni udržela první místo na světě v roční spotřebě piva na hlavu, a to přesto, že každý její obyvatel vypil v průměru téměř o 15 litrů piva méně než v roce 1992.

Spotřeba piva na jednoho obyvatele vloni činila 150 až 152 litrů, odhaduje obchodní ředitelka Pražských pivovarů Monika Javorková na základě údajů Pivovarského svazu.

V Německu, které spolu s Dánskem ve spotřebě piva Českou republiku následuje, připadalo předloni na obyvatele 142 litrů piva. V loňském roce se tu spotřeba piva snížila podobně jako ve většině zemí. Německo však zaznamenalo největší úbytek od druhé světové války.

Pokles spotřeby piva v tuzemsku je podle Moniky Javorkové způsoben především nižší kupní silou obyvatel. Vyšší ceny piva jsou také důvodem toho, proč lidé stále více dávají přednost desetistupňovému pivu před dvanáctistupňovým. miní obchodní ředitelka Pražských pivovarů.

Dalšia nehoda v Gabčíkove - plavba na Dunaji prerušená

Bratislava-Arteria/bj-V nedeľu 20. marca večer bola v Gabčíkove pozastavená medzinárodná lodná doprava na Dunaji. Arteriu STA o tom informovala Helena Hulmanová z tlačového a informačného odboru ministerstva zahraničných vecí. K prerušeniu dopravy došlo v dôsledku nehody v ľavej plavebnej komore.

V liste, ktorým dnes predstaviteľ SR v Dunajskej komisii Július Hauser informoval komisiu o prerušení dopravy sa uvádza, že v nedeľu približne o 17. hodine sa tesne pred ukončením plnenia ľavej plavebnej komory zlomila ľavá časť dolných vrat komory a voda z komory prudko vytekla. V komore bolo v tom čase osem plavidiel, ktoré však boli riadne vyviazané a aj pomocou motorov sa v komore udržali. Pod vodným dielom sa vytvorila vlna, ktorá poškodila mechanizmus ľavej časti dolných vrat na pravej komore, v ktorej sa nachádzal potopený ukrajinský remorkér Zernograd a ďalšie pomocné plavidlá.

Podľa Hauserovho listu nebol pri nehode nikto zranený a žiadnej lodi nehrozí potopenie. Nehodu vyšetruje havarijná komisia, vymenovaná v nedeľu večer.

22.3.1994

Svobodná Evropa do Prahy

Praha-Arteria/hombre-Česká redakcie Svobodné Evropy se ještě v průběhu jara přestěhuje do Prahy. Tento přesun, stejně jako polské redakce do Varšavy, je vynucen úspornými opatřeními vedení stanice Radio Free Europe. Sídlo redakce bude v budově Českého rozhlasu na Vinohradské 12. "Přestože obě stanice budou pod jednou

střechou, uchovájí si svou nezávislost. Český rozhlas pouze nabídne nejlepší podmínky pro náš přesun," sdělil dnes na tiskové konferenci ředitel českého vysílání Svobodné Evropy Pavel Pecháček. Stanice bude vysílat pod názvem RSE - Rádio Svobodná Evropa a bude navazovat na tradici mateřské organizace RFE-RL. "Chceme s sebou přinést především to, co umíme dělat nejlíp. To znamená pořady typu "Události a názory" nebo "Hlasy a ohlasy" a pokračovat formou (i když s určitými změnami) i obsahem v duchu RFE-RL," dodal Pavel Pecháček.

Moravčík nečekaně jednal s Klausem

Praha (tom) - Nový slovenský premiér Jozef Moravčík v pondělí večer při nečekané návštěvě v Praze uvedl, že jeho kabinet bude usilovat o pokrok ve všech nevyřešených otázkách česko-slovenských vztahů. Moravčík a ministr financí Rudolf Fiškus přiletěli na recepci k zahájení Evropského bankovního fóra, během níž se slovenský premiér sešel s předsedou české vlády Václavem Klausem. Slovenská vláda je podle jejího premiéra připravena nezávadností potraviny dováženy na Slovensko. Moravčík uvedl, že jeho vláda je rozhodnuta odstranit administrativní překážky v česko-slovenském obchodu. "Nevidíme obaždné vítězství v tom, kdyby obchod mezi námi, a ve prospěch třetích států zvláště," řekl Klaus po setkání s Moravčíkem.

Pozdrav zo Slovenska II

Bratislava: 6.3.1994

Takže ahojte!

Nesmiernou vdakou zahorelo moje srdce nad prelaskavými slovami dr. Gašpara na moju adresu. Škoda len, že už zabudol svoju materinskú reč (alebo mu snáď nie je dost dobrá a zavrhol ju?)

Dať do súvislosti môj list s citujem: „nádhernými literárnymi fondami nielen v slovenskom, ale aj v jazyku českom by som sa ja neodvážil ani v tých najfantastickjších snoch. Pri predstave, že dr. Gašpar porovnáva môj skromný päťriadkový listok s dielami majstrov formátu Čapka či Kukučina, dostávam závrat.

Avšak moja prislovečná, po predkoch zdedená skromnosť, mi nedovoľuje prijať tento piedestál. Domnievam sa, že celé toto nedorozumenie spôsobil jazykový handicap dr. Gašpara. S tou „slovenčinou“, ktorú používa on, môže ľahko dôjsť k takejto neadekvátnej zámene. Preto celý jeho príspevok možno považovať za pomýlený nielen vo vzťahu k mojej osobe, ale aj k celej problematike, ktorej sa v článku venuje.

Ťažko mi stotožniť sa s predstavou, že taký „vzdelaný muž“ (za akého ho dokonca pasoval aj J. Valtr) považuje srandu za „masové a protislovenské zneužívanie slova“.

Škoda, že dr. Gašpar prestal odoberať ten senzačný Satellite. Mohol som mu v ňom odpovedať. No na osobnú korešpondenciu s človekom odtrhnutým od rodnej hrudy a zabúdajúcim rodný jazyk nemám dost dobrej vôle. Priznávam.

Obávam sa však, že celý ten jeho traktát bol adresovaný niekomu úplne inému a ja som prišiel k sláve ako slepá kura k zmu. Pokúste sa identifikovať prispievateľa, ktorého má dr. Gašpar na mysli a podakujte mu za nás.

Veď ľudia, ktorí chcú Slovensko vyzuť z krpcov, vymaniť spod vplyvu veľkohubých, večne sa len urážajúcich, ješitných, samofúboch, nenávisťných a obmedzených nacionalistov, nie je nikdy dost. K J. Valtrovi len toľko. Ak aj Bibliu číta tou svojou „systematickou metódou“, je dost odvážne v jeho prípade odvolávať sa na citáty. Čo ak začiatok citátu je od jedného apoštola a koniec od úplne iného autora, ktorého meno sa „nedopídil“.

Mgr. Dušan Vaňo

NOTICE TO TOBACCO RETAILERS

On February 8, 1994, the Tobacco Sales to Young Persons Act came into force.

This federal legislation

- raises the minimum legal age of persons to whom tobacco products can be sold from 16 to 18 years
- restricts the location of cigarette vending machines to bars, taverns and similar beverage rooms
- increases the penalty for selling tobacco to young persons from \$100 to a maximum of up to \$50,000 for repeated offences.

If you sell tobacco on your premises, you are obliged, under the Tobacco Sales to Young Persons Act, to display a sign containing the message shown here.

It is prohibited by federal law to provide tobacco products to persons under 18 years of age.

Il est interdit par la loi fédérale de fournir des produits du tabac aux personnes âgées de moins de 18 ans.

A full-size, colour sign and a letter explaining your obligations as a tobacco retailer will be sent to you soon by Health Canada.

Check with your province for any additional laws regarding the sale of tobacco products to young persons.

If you do not receive an information package by March 15 or if you want further information on the Tobacco Sales to Young Persons Act, please call

1-800-263-9004.

Health Canada
Santé Canada

Canada

Klikaté cesty k srdci krajanů

Přislíb řady poslanců zklamáním emigrantům, že se zasadí u Ústavního soudu o revizi restitučního zákona v jejich prospěch, zbytečně vyvolává plané naděje.

I kdyby soudci usoudili, že sporná restituční podmínka trvalého pobytu a občanství je protiústavní, krajané by se svého bývalého majetku domáhali v drtivé většině marně. Lhůty pro uplatnění restitučních nároků totiž pominuly. Nehledě na to, většinu majetku již semlely výkonné mlyní privatizace a noví vlastníci nemohou nést břímě rozhodnutí státu.

Těmito argumenty však žádný odpovědný politik nesmeme citlivý problém exilu se stolu. Krajané po listopadovém převratu právem očekávali od své domoviny větší uznání než jakého se jim dostalo. Vínou na rezervovaný vztah mezi mateřskou zemí a exulanty ovšem nelze svalovat jen na tuzemce. Krajané, kteří vřelost svého citu k vlasti podminili vydáním majetku těžko přesvědčíme o ekonomických možnostech zdevastované země. Hluší budou k odkazům na snahu někdejší federace získat jejich bohaté zkušenosti právě tím, že je restituční podmínkou trvalého pobytu a občanství přiláká zpět domů.

Našlísti naši politici tváří v tvář promadařským, propolským a dalším vlivným lobby ve světě kontakty s vyhnatými dcerami a syny země přestali podceňovat. Ministr Tigríd, který žil v exilu ve Francii, šéf statistického úřadu Outrata, jenž se vrátil z Kanady, či jmenování velvyslanců z řad emigrantů - to jsou vzorové příklady obrozujících se vztahů.

Vstřícná iniciativa poslanců vůči exilu je proto chvála, leč vykročila do slepé uličky. Případnější cestou by bylo vážné posouzení možnosti odškodnění krajanů akcemi restitučních fondů. Ty bývalé spolubčany, kterým jde o ocenění vlasti a až v druhé řadě o majetek, jistě neurazí symbolická hodnota takové satisfakce. Uznají nejen omezené možnosti nebohaté země, ale i to, že znovuotevřenou restituční branou by se mohla vyvalit zničující lavina dalších požadavků.

Jana Bendová-mřd 5.2.94

Mýty o krajanech

Z článku Jany Bendové v MFD budou zřejmě mnozí naši krajané zklamaní, našlísti se nemusí autorka obávat, jako Jiří Payne, že by se objevily petice, které by požadovaly její propuštění z redakce jednoho z nejprodávanejších deníků. A pokud by se takové petice objevily, pak by ji šéfredaktor zřejmě vyplatil slušnou prémii, protože by to byla vsuška dobrá reklama pro noviny. Síla exilu však je tak nepatrná, že nemůže ani ohrozit ani zvýšit popularitu jednoho deníku a tak to má Jana Bendová snazší než Jiří Payne.

Zkusme tedy s článkem polemizovat a začneme rovnou od konce. Proč se přechází od státního hospodářství na tržní ekonomiku? Nabízi se dvojí vysvětlení: Buď protože je tržní ekonomika výhodnější, pružnější a zdravější anebo protože tak velí mravní imperativ. Jestliže v případě restitucí se může alespoň opíčky zdát, že se jedná o to druhé, pak v případě kupónové privatizace se o nějakém etickém měřítku nedá hovořit. Dalo by se hovořit spíše o nemravném imperativu, který se v našich dějinách periodicky objevuje od husitských válek, ne-li od samotného knížete Václava. Přesněji řečeno od nepaměti. Alespoň jednou za život má téměř každá generace možnost si zadarmo namastit kapsu a my co jsme se narodili po *Vítězném únoru* jsme o tuhle příležitost málem přišli. Ale díky vývoji v posledních pěti letech, jsme se i my zařadili do historické kontinuity. Jednou se znarodňuje, jindy se privatizuje, někdy se arizuje, jednou se zabavuje protestantský majetek, jindy katolický. Nyní má naše generace šance ukázat své schopnosti.

Pokud bychom dospěli k závěru, že se privatizuje proto, aby to fungovalo, pak nemůže být problém s návratem nějaké té nefungující koloběžkové komunikace, protože je šance, že koloběžkář a tuzemský nebo exilový začne nejen koloběžky vyrábět, ale i prodávat. Exilový koloběžkář navíc obilně tuzemský trh natolík, že bude tvrdit, že celý Nový Zéland, Nepál a Yukon jezdí na koloběžkách, protože to je nejvýhodnější dopravní prostředek v extrémních podmínkách. Brzy vyrobí množství koloběžek, které prodá a Česká republika si díky svému daňovému systému přece jen pomůže. A čím víc „zničující“ budou požadavky koloběžkářů, tím víc si bude chudá Česká republika masit kapsu, takže po chvíli nebude tak chudá a nebude se mít na co vymlouvat a bude muset snížit daně, což by ji mohlo skutečně zničit.

On ten problém však je ale také v tom, že ta Česká republika není tak chudá.

Je to vlastně v té České republice tak trochu schizofrenie. Podle potřeby je buď chudá nebo bohatá. Dneš si Václav Klaus pochvaluje, že při přechodu na tržní ekonomiku jsme na tom nejlépe, a když ho ve Spojených státech vezmou za slovo a

teknou, že končí s ekonomickou pomocí, protože ta je jen pro chudé, tak to zas na tom tak dobře nejsme. Aby se tedy víc nažral a koza zůstala celá, odškodníme exulanty symbolicky.

Jelikož se však jedná o chudý stát, tak se mohly provést i symbolické domácí restituce. Například na každý dům se mohla dát deska. *Tento dům patřil dr. K.* To se však nestalo. Dům doktora K. byl navrácen vnukovi dr. K. inženýru C., který dr. K. v životě neviděl, a který se po léta prohlašoval pro jistotu za nemanželské dítě paní C., aby se dostal na Vysokou školu ekonomickou. Nyní se mu podařilo prokázat kapitalistický původ a barák nejenže v restituci získal, ale díky svému ekonomickému vzdělání v zápětí se ziskem prodal italskému podnikateli ze Sicílie, zatímco dr. J. z Toronta se může jezdit na svůj barák jezdit dítat. Ono se to vlastně mohlo udělat naopak. Inženýr ekonomie C. mohl být symbolicky odškodněn z restitučního fondu, zatímco dr. J., kterému barák patřil ho mohl dostat zpátky. Ale tím by se okradla jedna celá generace o svou historickou příležitost namastit si kapsu.

V čem tedy tkví problém? Doposud se nevyjasnilo, a zde je myslím i spor mezi Václavem Klausem a Václavem Havlem. Jestli se má jednat o etický nebo ekonomický přístup k celé záležitosti vypořádání se s minulostí. Proto je Česká republika jednou chudá a jednou bohatá. Jednou někoho odškodní jindy někoho neodškodní. Jednou někoho rehabilituje, jindy ne.

Jistě jsou krajané, kteří vřelost svého citu k vlasti podminili vydáním majetku, a ty těžko přesvědčí Jana Bendová o ekonomických možnostech zdevastované země. Na druhou stranu krajané velice těžko přesvědčují o svých ekonomických možnostech a tak zůstaneme zřejmě na obou stranách u symboliky: Česká vláda krajané symbolicky odškodní, krajané zase ve staré vlasti budou symbolicky podnikat a po roce 1989 tam mnozí mají i symbolické trvalé bydliště. Možná, že se dočkají i toho, že budou mít jednou i symbolicky stejná práva jako lidé doma.

Aleš Březina

Dopis českého ministerstva zahraněních věcí

Po napsání těchto dvou článků jsme v pondělí dostali tento dopis, který je možná také svým způsobem příspěvkem do diskuse:

Vážení členové,
jak víte, vztah mezi exilem a Českou republikou se zatím nevyvíjí zrovna zcela ideálně. Polistopadová euforie vyprchala a nyní šlapeme v realitě. Důvodů k rozporům je mnoho. Jsou to restituce, volební právo, občanství i trvalý pobyt a ještě řada dalších věcí, na které jsou různé názory.

Pokud je ovšem dobrá vůle porozumět stanovisku druhého, shoda bývá na dosah. I přesto, že čtyřicet let spuštěná železná opona a neúnávná komunistická propaganda vykonaly své, zcela od sebe oddělili domáckí a zahraniční větve národa, nedokázaly. I přes dlouhou a úmornou devací zůstaly základy zdravé a dnes je na čem stavět. Jen je třeba chtít, a to na obou stranách. Jen je třeba vědět, jak na to. Jen je třeba nalézt ték proti závisť, nedůvěře, podezřívavosti a nekultuřnosti, ale i proti onomu zde tak citlivě vnímanému nadhledu přichozích, který chvílemi působí až jako podezřívavá nadřazenost.

Aby si lidé mohli porozumět, musí se poznat, co nejvíce se o sobě dovědět. Těžko se sice vysvětluje někomu něco, co neprožil, ale vzájemnou komunikaci je možné některé i téměř veřejné názory značně korigovat. Člověk, který nikdy nepřechal, neopouštěl své blízké a nezakládal pak často se zcela prázdnými rukama zhou novou existenci v cizí zemi, asi nikdy úplně nepochopí, jak krušné a smutné chvíle s sebou nese exil. Stejně tak utajené zůstanou tomu, kdo žil dosud nebo alespoň delší dobu ve svobodné demokratické společnosti, pocity člověka, kterého se dlouhodobě systematicky pokoušeli charakterově a morálně mrzačit.

Těžká doba poznamenala všechny na obou stranách. Není-li nám však hrozný osud naší společné malé, ale krásné země, chceme-li ji pomoci, pak je potřeba, abychom se skutečně poznali, domluvili a spolupracovali. Abychom na své straně pomohli působit co nejlépe, potřebujeme znát Vaše stanoviska, připomínky a požadavky. Rádi bychom s nimi také seznámili širší veřejnost, která často právě díky neinformovanosti má o svých krajanech zkreslené názory.

Dovolujeme si Vás požádat o to, abyste nám napsali a zareagovali konstruktivně na vše, co Vás ve vztahu ke staré vlasti osobně nejvíce trápí. Chceme znát Váš názor na vzájemnou spolupráci. Napište nám, jak problémy řešit a odstranit. Jen tak se přiblížíme k vzájemnému souladu. Současně Vás žádáme o dovození uveřejnit Váš dopis nebo jeho část v tisku. Nebudete-li si to přát, či nechcete být osobně jmenováni, prosíme, abyste to ve Vaší odpovědi uvedli.

Doufáme, že opravdu věříte, jak mnoho nám záleží na tom, abychom se dohodli a aby naše spolupráce prospěla všem S upřímnými díky a pozdravy

PhDr. Petr Kolář
ředitel odboru
krajanů a nevládních styků MZV ČR
125 10 PRAHA 1

Video

oprávněný distributor většiny českých filmů na videokazetách uvádí premiérově televizní třináctidílný seriál Jaroslava Dietla

SYNOVÉ A DCERY JAKUBA SKLÁŘE

Rodinná saga sklářské rodiny od roku 1899 až do roku 1987, jejíž hlavním hrdinou je Jakub Círk, který vyroste ze sklářského učedníka až po odborného skláře - uznávaného mistra svého oboru. Čestný muž, ale nikoliv perfektní, což se projevuje během jeho dozrávání v úspěších a prolátech, jak v práci tak i v soukromém životě. Pesný a dojemný příběh, jak je život sám a jak to uměl napsat autor *Nemocnice na kraji města*. Hrají: J. Munzar, J. Stěpánková, P. Haničinec, P. Kostka, J. Krampol, R. Lukavský aj.

Komplet sedmi kazet 175- CDN \$/156- US \$ + pošt. 14- \$.

Na základě autorských smluv mnoha nových filmů, TV seriálů a zábavných pořad, dovezla a Vám nabízí výhradně firma

VIDEO EL CANADA

583 William Street, London, Ont. N6B 3E8
Tel.: (519) 434-9939; Fax: (519) 434-8182

Books

LITERACY PRAGENSIS

126 Haileybury Dr.
Scarborough, Ont., M1K 4X5
Tel.: (416) 261-7217
Fax: (416) 261-3771

Prodejní výstava knih

Otevřeno v úterý a v sobotu

17:00-21:00

Sobota a neděle:

15:00-20:00

Po předchozím svolání, kdykoliv!

Arts

Výstava obrazů a kreseb Marie Gabánkové FIGURA NON GRATA

se koná
v Carnegie Gallery
10 King St. West, Dundas, Ont.
do 29. března 1994.
Galerie je otevřená:
úterý-sobota 10:00-17:00,
v neděli 13:00-16:00. Tel.: (905) 627-4265

Travel

NITRA TRAVEL

WORLD WIDE TRAVEL SERVICE

EUROPE ON SALE

PRAHA
BRATISLAVA
VIENNA
FRANKFURT
MUNICH

Vyřizujeme víza
do ČR a SR,
máme

k dispozici potřebné
formuláře

Zavolejte si o potřebné
informace!

CESTOVANIE
DO CELÉHO SVETA
360-3800

Fax: (416) 360-8186

Telex: 05 986 391

662 Queen St. W.,

Toronto, Ont. Canada

M6J 1E5

BLANKA MARTINČEK
MANAGER

Nová pobočka v Kitcheneru

Eva Sabol - Engel:

(519) 648-2317

KENNEDY TRAVEL BUREAU LTD.

424 Bloor St. W.,
Toronto, Ont. M5S 1X5

—   —
Přijímáme rezervace
na přímé lety
Toronto-Praha-Bratislava

Výhodné ceny

Notářské služby

Dana Nohavica-Manager
Tel.: 921-8945

Nikdo nás už nechce

Navštívil jsem východní Slovensko, rok po jeho samostatnosti. Do Košic mě vedla velká zvědavost a především jsem se chtěl na místě obeznámit se současným životem slovenských Romů.

Seznámil jsem se s jedním Rómem, říkáme mu P. Je mu třicet, má manželku a tři děti. Dvě mu chodí do základní školy. Manželka nepracuje, protože se stará o rodinu. On je už půl roku nezaměstnaný. Pobírá podporu.

Celá rodina bydlí na sídlišti v třípokojovém bytě. Sídlíště je na okraji města. Je to vlastně rómské sídlíště, kde v několika panelácích žijí převážně Rómové. Slovo dalo slovo a my jsme se dohodli, že společně budeme hledat práci. Ráno jsme šli na pracovní úřad. Před vchodem stála ochranka, kvůli tomu, kdo si stěžuje na přístup referenta. Takový člověk je vyveden z budovy. Stávají se i případy, že ochranka zmlátí uchazeče o zaměstnání. Je to podivný přístup k nezaměstnaným.

Vyšli jsme po schodech do prvního patra. Dlouhá chodba, po obou stranách dveře. Na chodbě postávalo mnoho lidí. Většinou rómského původu. Rozhlíželi jsme se a moji pozornost upoutaly vývěsky s volnými pracovními místy. Byly to inzeráty státních podniků i soukromých firem. Na každém inzerátu byla červeně vytisknuta poznámka: **NE RÓMY, RÓMY NEPŘIJÍMÁME.** Byl to pro mě šok. Úřad práce je přece státní instituce, která patří pod resort ministerstva práce, sociálních věcí a rodiny, kterému šéfovala ministryně Keltošová. Už jen aby někdo pod inzeráty napsal **ONLY FOR WHITE.**

Můj nezaměstnaný P. vešel do kanceláře. Referentka ho přivítala slovy: „Už jste zase tady.“ P. se zeptal má-li pro něho nějaké volné místo. Referentka mu vyspala nějaké doporučení na práci pomocného dělníka k soukromníkově: „A podepsané doporučení mi ještě dnes doneste zpět! Já to musím zaevidovat.“ Dál už mu

nevěnovala pozornost. Šla si uvařit kávu. Vycházeli jsme z pracovního úřadu se zvláštním pocitem.

Tramvajjí jsme přešli celé město. Konečně jsme zaklepalí na dveře kancelářské firmy. Za psacím stolem seděl sám velký šéf firmy. Mladá dívka u psacího stroje se otočila a našťavaně východoslovenským dialektem se zeptala, co chceme. P. pozdravil a vysvětlil, že ho posílá úřad práce a položil na stůl doporučení. Šéf se zasmál a ani se nepodíval na doporučení. Vzal telefon a vytočil číslo. Došlo mi, že je to číslo pracovního úřadu. „Prosím tě, koho mi to posíláš na práci. Jasně jsem ti říkal, že černé nechci.“ Nevím, co mu kdo na to v telefonu řekl.

Můj nezaměstnaný P. tam stál se stoickým klidem. Po těch slovech ani nemrkl. Měl jenom takový rezignovaný výraz. Já jsem nevěděl, jak mám reagovat.

Bylo mi jako malomocnému. P. s klidem Angličana poprosil, ať mu podepíše doporučení, že byl tady. „To ti můžu udělat a už mže!“ S tím nás propustil.

Vyšli jsme z kanceláře na ulici. Ve mně se všechno bouřilo. Stíral se stud s hněvem. P. se na mne podíval a řekl: „Vím, jak ti je. I mně po prvé takhle bylo. Ale zvykl jsem si. Po sametové revoluci nás už nikdo nepotřebuje ani na tu nejpodřadnější práci. Jsme zde zbyteční.“

Rozloučili jsme se. Cestou domů jsem přemýšlel nad jedním lidským osudem. Co je demokracie - co se skrývá za tím slovem, které politici ve Východní Evropě nejčastěji používají. Samostatné Slovensko chce být součástí demokratické Evropy a světového společenství. Jenže demokracie znamená taky, že každý jedinec ve společnosti se musí cítit rovnoprávně.

Vojtěch Žiga, Toronto

BALÍKY NA SLOVENSKO ZA ZNIŽENÉ CENY

LOŽOU LIETADLOM

- * Bez obmedzenia váhy a rozmerov balíkov.
- * Priamo do domácnosti adresáta bez ďalších nákladov na Slovensku.
- * Plná garancia bezpečnosti dodania s protipodpisom adresáta.
- * Možnosť bezcolného prevzatia dodávky adresátom.

Vysielame balíky do:

Čiech, Ukrajiny, Ruska, Bieloruska, Poľska, Pobaltských krajín.

Informácie podáva:

OXSANA INTERNATIONAL TRADE INC.

1111 East Elizabeth Avenue, Linden, NJ 07036

Tel.: (908) 925-6177

Fax (908) 925-3724

DVAKRÁT TÝDNĚ

BRATISLAVA-PRAHA-MONTREAL-TORONTO A ZPĚT

Czechoslovak Airlines: 401 Bay St., Suite 1510, Toronto, Ont., M5H 2Y4. Tel.: (416) 363-3174-6; fax: (416) 363-0239.
ČSA: 2020 University, Montreal, Que., H3A 2A5. Tel.: 844-4200.

Way to Travel

Nabízíme přímé lety
z Toronta do Prahy a Bratislavy
Levné letenky pro příbuzné a známé z ČR a SR.

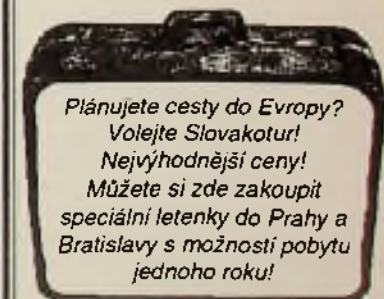
Soukromé ubytování v Praze i Bratislavě

Notářská osvědčení * pozvání * pojištění

65 The East Mall, Suite 100 C, Etobicoke, Ont. M8Z 3W3
Tel.: 259-1244, Fax: 259-9602

SLOVAKOTOUR INC. INTERNATIONAL TRAVEL CENTRE

Jedna z nejstarších,
největších a
nejlepších cestovních
kanceláří
specializující se
na střední Evropu.

Plánujete cesty do Evropy?
Volejte Slovakotour!
Nejvýhodnější ceny!
Můžete si zde zakoupit
speciální letenky do Prahy a
Bratislavy s možností pobytu
jednoho roku!

Toronto:

644 Queen St. W.,

Toronto, Ont.

M6J 1E4.

Tel.: (416) 947-9095,

368-1657, 368-7383;

Fax: (416) 867-8657

Vancouver:

Tel.: (604) 433-5112,

Fax: (604) 433-4102.

Pro detektivy „neprofesionály“

Dne 28. 2. 1994 jsem obdržel opět *Satellite*. S radostí čtu každé číslo, kde si každý může nalézt to, co ho zajímá. Ale k věci: V čísle ze dne 24. února mne upoutal článek na straně 3. Až mi to vyrazilo dech. Musel jsem si ten článek přečíst třikrát. Nemohu tomu stále uvěřit, jelikož v článku o policejní statistice v České republice za rok 1993 jsem našel stejné jméno policisty, který mě v roce 1976 po návratu kapitána Minaříka vyslýchal. Tisk tehdy o mně psal jako o panu Karlovi z Tyršovy ulice spolupracovníkovi CIA. Tehdy mě vyšetřoval spolu s dvěma pány (jejichž jména neznám) nějaký kapitán Fedorko. Proto bych rád věděl, jestli to není stejný pán Fedorko, který je dnes ve funkci velitele pražské policie. Tento Fedorko má poněkud vyšší funkci, je podplukovníkem, ale jméno se shoduje.

Karel Janouch-Montreal

Co nelze exportovat...

V současné době jsme svědky toho, jak některé vznešené ideje se neujmou, když jsou přeneseny na cizí půdu, např. myšlenka demokracie. Vláda lidu sice vznikla v antickém Řecku, ale moderní systém demokratické vlády byl vybudován v Anglii. Angličané se po staletí učili vytvořit životaschopný model reprezentativní vlády. Američané v podstatě zdědili britský systém. Ale demokracie se nedá vyvázet jako filmy nebo auta. Populace musí být ochotna přijmout určitá omezení a kázeň, což vyžaduje jisté tradice. Jsou země, ve kterých demokracie nikdy neexistovala, např. Haiti, Somálsko, ale i Rusko a dost jiných států. V Rusku demokratické volby umožnily politický start Žirinovskému (jako kdysi v Německu demokracie nastolila Hitlera); Žirinovský by mohl být nebezpečnější než Hitler, který neměl nukleární zbraně. Uvidíme, zda se demokracie ujme v budoucí Jižní Africe!

Podobně je tomu s idejí lidských práv. Tato myšlenka, plod osvícenství, je poměrně nového data. Lidská práva byla formulována téměř současně v Americké ústavě z roku 1787 a ve Francouzské revoluci 1789. O lidských právech se počalo svobodně mluvit, hlavně vlivem Američanů, až po 2. světové válce. Ovšem v historii mnoha velkých národů, např. Číny a Ruska, se nikdy s podobnou koncepcí nesetkáváme - ty byly vždy ovládnuty vůlí vládců nebo úzké vládnoucí vrstvy. Proto se nelze divit, že představitelé vlády v některých zemích pocítují lidská práva jako něco cizího, co se jim téměř vnucuje.

Ve válečných konfliktech nezúčastnění diváci rádi vidí stranu dobrých, jak vítězí nad těmi zlými. Sarajevo je divákům známé tím, že tam byly zimní olympijské hry; televizní a tiskové reportéři zaručují, že každý mrtvý v Sarajevu má širokou publicitu. Tam, kde není televizní kamera, neví se o obětech. Televize má nesmírnou možnost manipulovat veřejné mínění. Roli těch zlých v Západních médiích získali Srbové a nechyběl nátlak na Clintona, aby ty zlé vytréštil. Ovšem zasahovat ve válce znamená přidat se k jedné straně proti druhé. Nelze pro princip spravedlnosti bombardovat jak Srby, tak Chorvaty a muslimy stejným počtem bomb. Asi je dobré, že Clinton dosud odolal pokušení stát se *policistou světa*. Kdo alespoň zběžně zná krvavou minulost Jugoslávie, ví, že i ti *dobří* byli někdy na straně zla; chorvatští Ustašové masakrovali za války Srby a Sarajevo zorganizovalo SS divizi na pomoc Hitlerovi. V bosenském konfliktu nelze rozlišovat mezi *bad guys* a *good guys* - ani jeden ze tří účastníků nemá schopnost řešit problém racionálně.

Není všeobecně známo, že T. G. Masaryk byl otcem Československa, ale i spoluvůdcem Jugoslávie. Nedocenil historické rozdíly a pomáhal vytvářet národy Českoslováků a Jihoslovánů. Známý anglický historik Taylor o něm napsal v roce 1950: *Je kuriózní, že právě profesor sociologie mohl tak pohrdat historií; ale pro Masaryka kultura byla humanistická, ne historická.*

Viděli jsme, jak v posledních letech zmizela část Masarykova díla - koncepce politického národa Českoslováků a Jihoslovánů.

Historii skutečně nelze ignorovat: v ranném středověku se v Bosně rozšířila křesťanská sekta bogomilů, která ovšem byla ostatními křesťany pokládána za kacířskou; po turecké okupaci 1463 bogomilové hromadně přestoupili islám - jejich vedoucí vrstva si podržela své majetky, zatímco srbská šlechta ztratila vše. Tak se pro křesťany bosenská odpadli stali zrádci a kolaboranty - srbská a černošská konverité pokud existovali byli likvidováni. V druhé polovině minulého století vzniklo několik vzpour bosenských křesťanů proti turecké vládě, které byly krvavě potlačeny. Proto v roce 1878 získalo Rakousko mandát, aby provizorně spravovalo Bosnu a Hercegovinu a obě provincie obsadilo. Nebyl to *pochod vojenských kapel*, jak se původně předpokládalo, ale vojenská operace s mnoha mrtvými. Známa píseň o Hercegovině, kterou musela vybojovat infanterie pro císaře pána a jeho rodinu, je svědectvím účasti našich vojáků v českých zemích v oné kampani. 1908 Rakousko obě země anektovalo. Podle censu 1991 žilo v Bosně 42 % Srbů, 21 % Chorvatů, a 15 % muslimů (Encyklopedie Americana) - zbytek se asi hlásil k Jihoslovánům.

Stíny minulosti v bývalé Jugoslávii nelze podceňovat: jsou více rozhodující pro vznik silných emocí a nenávisti, než bychom si přáli. Američané, kteří nikdy nezažili diktaturu a útlak, si stěží dovedou představit mentalitu lidí vyrostlých v režimech jiného typu. Každopádně historie lidstva se neskončila zhroutilím SSSR, jak před několika roky předpokládal představitel „think tanku“ Fukuyama.

Dušan Soudek, Kingston

Čechoslovákismus - Český imperialismus?

V roce 1990 si Slováci vymohli, aby v rámci společného soužití s českými zeměmi došlo k uzákonění slovenštiny jako druhého úředního jazyka. Slovenština nebyla zákony Československé republiky, Československé lidové demokratické republiky a dále pak Československé socialistické republiky uznávána po více než sedmdesát let jako druhý úřední jazyk...?

Proč tomu tak bylo? Zalustujeme nejdříve v historii: České země v 17. a 18. století téměř neexistovaly. Češtinu ve městech moc slyšet nebylo, užívala se jen na venkově mezi prostým lidem a ani tvorba v českém jazyce skoro neexistovala. Až na písně, pohádky a tradice. V 19. století se národnostní myšlenky probudily a to na počátku dvacátého století přerostlo ve vlastenecké nadšení. Jenomže sousedství s velkým Německem přinášelo pocit malosti, méněcennosti. Ve snaze zbavit se tohoto komplexu, jakož i nebezpečí z něho vyplývajících, začala se v českých zemích šířit myšlenka *prospěšnosti* o začlenění Čech, Moravy a Slezska do nějakého spolku. Uvažovalo se o možnosti určitého soužití s Jihoslovany, Poláky a Slováky. Tak vznikl pojem *slovanství*. Děj událostí však nasměroval tyto snahy jinam - Čechům, Moravanům a Slezanům pro eventuální soužití zbyl jen Slováci.

Myšlenka oné *prospěšnosti* pozvolna jako taková pronikla do myšlení všech obyvatel českých zemí jako logická a vůbec nikoho neponižující. Slováci naproti tomu v důsledku zbídačení spařovali v přijetí soužití s českými zeměmi jedinou možnost. Ztěž by se obešli bez

pomoci zvenčí, a té neměli vzhledem k historicky potvrzeným rozpínajícím se vlastnostem ostatních sousedů na výběr. Už jen v tomto naprosto odlišném náhledu k počátku soužití je znát, že se nejednalo o dvarovnocenné partnery, nýbrž o značnou disharmonii. Jeden usiloval o *rozsáhlost a početnost*, tudíž schopnost postavit zdárnou armádu a druhý neměl *možnost výběru*. Či-li okolnosti, rozděluje role: prim a druhé housle; a nemohli to nebýt Češi, kteří si už tím důvodem sloučení vynucovali prim. Jenomže právě ti hned zkraje chybili. Sebeuspokojivý pocit ze zdvojnásobení rozlohy vnesl do podvědomí přesvědčení, že Slováci budou součástí českých zemí a že budou moci hovořit *vým nářečím*, dokud to nebude postupem doby nahrazeno češtinou. Ze tomu tak opravdu bylo dokazuje skutečnost, že slovenština nebyla uzákoněna po více než sedmdesát let společného soužití jako druhý úřední jazyk. Tak tedy vzešel v život pojem čechoslovákismus.

Po demokratizaci východoevropských zemí v letech 1989 a 1990 nastal proces třibení národních kultur, a to přivedlo nejen dosavadní státní celek k rozřívání. Všechny i společného státu Čechů, Moravanů, Slezanů a Slováků. Někteří nečeskoslovenští Slováci to znamená „nepočestění“ zavěšili příležitosti dát konečně zrod samostatnému Slovensku, a tu příležitost využili. Jejich tehdejší postoj, jakož i situace, lze přirovnat v dějinách českých zemí k době započaté Karlem Havlíčkem Borovským a dalšími českými vlasteneckými buditeli.

Zamysleme se nyní nad čtyřiaosmdesátiletým soužitím Slováků s českými zeměmi z ekonomického hlediska. České země byly po rozpadu rakouské monarchie vyspělým územím pro průmyslové i kulturní, naproti tomu Slovensko bylo po tisíciletém trýznivém maďarském útlaku zbídačenou *pohorskou vesnicí*. Jestliže se Slovensko po letech společného soužití s českými zeměmi z té úrovně povzneslo, je to určitě zásluha, kromě přirozeného rozmachu, i českých zemí. To by si měli Slováci přiznat.

Nejdůležitějším faktorem existence každého jedince, rodiny i národa je postoj zvenčí. Ustanovení Česko-Slovenské republiky vzniklo schválením velmocemi. Bez rozhodnutí zvenku by toho svazku nebylo. Ti, kteří se pod Pittsburskou dohodu podepsali, jistě zvážili veškeré okolnosti, tedy i prospěšnosti strategické. Ona strategičnost tkví v tom, že větší celek vytváří větší zdatnost vůči choutkám kofismického okoli a tudíž od válečných choutek odrazuje.

Na počátku tohoto zamyšlení byla položena nadpisem otázka: Čechoslovákismus - český imperialismus? Odpověď na ní je již poněkud odstavců rozboru zřejmá: Nejednalo se v pravém slova smyslu o imperialismus, protože Slovensko bylo ekonomicky i kulturně z předěsle úrovně přece jen silnějším společníkem národem povzneseno, nýbrž se jednalo o zcela jiný pojem. Snaha o potlačení jazyka určitého národa formou jeho neuzákonění a postojem, že to je *nářečí* se tomu národu ponechává do doby, než bude nabazeno jazykem národa zdatnějšího, se oficiálně označuje pojmem genocida, což znamená likvidace národa. Jistě je to pro nás Čechy, Moravy a Slezany těžké pochopit, natožpak si to přiznat jako chybu, ale jednou k tomu musí dojít...

Jiří Valtr, Edinonton

Restaurants-Deli's

U Pepa v bistrfe obsloužíme bystře. Ceny úměrné, jídlo výborné!

Fully Licensed
Fajnsmeck
restaurant
českých a
slovenských
specialit

PEPO BISTRO - *10 LET

VLASTA A PEPO VOSECKÝ

676 QUEEN ST. W.,

TORONTO, ONT.

Nechce se vám vařit?

Máte více lidí na oběd nebo na večeři?

Volejte Pepo Bistro!

TEL.: 860-0514

Otevřeno denně: 12:00-24:00

KUPÓN: MOUČNÍK
ZDARMA

PRAŽSKÉ UZENÁŘSTVÍ

364-1787

638 QUEEN ST. W.

TORONTO, ONT. M6J 1E4

* Pražská šunka

* Pražské uzeniny

* Maso 1a. jakosti

* Denně čerstvá chutná jídla,
cukrářské výrobky
a slané rohlíky.

Plzeňské pivo

můžete nyní dostat ve
SPORTS POTATO BAR & GRILL
poblíž křižovatky
Bloor & Davenport
965 Bloor St. W.
Satelitní televize,
otevřeno denně do 1. hodiny v noci.

CLASSIFIED

Překlady,

výuka češtiny a slovenštiny,
konzultace skupin i jednotlivců.
Odborně a rychle za výhodnou
cenu.

H. & J. Smithin:

Telefón: (905) 841-4415

Remeslník 48, šublý, tmavovlasý,
rozvedený, vlastník malého černého
knírače, velký milovník přírody, vodomil,
katolík, žijící v Praze by se rád seznámil s
krajem či krajankou za účelem
poznání Kanady. Jindřich Čechetka,
Vinohradská 196, 130 00 Praha 3.

404-7

LODNÍ A LETECKÁ

TRANS-
COM
TRANSPORT LTD.

✓ PŘEPRAVA ZBOŽÍ JAKÉKOLIV DRUH
VÁHY A ROZMĚRŮ, VČETNĚ STEHOVÁNÍ
A AUTOMOBILŮ

✓ SPEDIČNÍ A DISTRIBUČNÍ SERVIS
OD YUCATANU PO YUKON

✓ RYCHLÁ A EKONOMICKÁ PŘEPRAVA MEZI
VÝCHODNÍ EVROPOU A SEVERNÍ AMERIKOU

VOLEJTE:

JERRY FORMÁNEK

tel: (416) 678-6412

fax: (416) 678-7544

TOTAL TRANSPORTATION & DISTRIBUTION CONNECTION

PŘEPRAVA

Fotbal

Česká liga

17. kolo: C. Budějovice-Slavia 1:1 (0:0) 58. Vácha-89. Rusnák, Plzeň-Liberec 0:0, Zlín-Vitkovice 4:1 (2:1) 19. Mucha, 41. Novolný, 53. Barbář, 84. Abu-14. Sýkora, Ostrava-Olomouc 1:1 (1:1) 45. Mašlej-28. Ondrejka, Sparta-Hradec Králové 2:0 (2:0) 42. Budka, 45. Grunda, Cheb-Zlín 1:1 (0:1) 90. Tibenský, 45. Vyskočil, Bohemians-Dukla 3:1 (1:1) 19. a 56. Neumann, 63. Klinovský-3. Rada, Drnovice-Brno 2:1 (1:1) 2. (z pen.) a 61. F. Kafka-32. Wagner.

18. kolo: Slavia-Zlín 5:0 (2:0) 73. a 86. Nočas, 3. Pěnčík, 38. Šmícer, 66. Suchopárek, Olomouc-Sparta 1:0 (0:0) 65. Onderka, Žižkov-Plzeň 1:1 (0:0) 76. Holota-72. Smejkal, Hradec-Drnovice 3:1 (1:1) 28. a 57. Breda, 90. Holub-3. Hamsa, Vitkovice-Bohemians 0:1 (0:1) 34. Veselý, Dukla-Ostrava 0:3 (0:1) 39. a 59. Repka, 61. Hýřavý z pok. kopu, Brno-Cheb 0:0, Liberec-C. Budějovice (odloženo pro nezpůsobilý trenér, náhradní termín 30. března v 16.00 hod.)

Tabulka:

1. Sparta	17	11	4	2	39:11	26
2. Slavia	16	9	5	2	32:14	23
3. Budějovice	16	8	7	1	19:12	23
4. Ostrava	17	8	5	4	28:13	21
5. Liberec	16	7	6	3	20:16	20
6. Plzeň	17	6	6	5	21:17	18
7. Zlín	17	7	4	6	22:20	18
8. Cheb	17	7	4	6	16:20	18
9. Olomouc	17	7	3	7	25:19	17
10. Drnovice	17	7	3	7	22:27	17
11. Bohemians	16	7	2	7	20:30	16
12. Žižkov	16	4	6	6	23:17	14
13. Brno	16	5	3	8	22:24	13
14. Hradec Kr.	17	4	3	10	14:26	11
15. Vitkovice	17	2	4	11	16:37	8
16. Dukla	17	0	3	14	12:48	3

Slovenská liga

18. kola: Nitra-Tmava 2:1, Dun. Streda-Prešov 2:0, Lok. Košice-Previdza 1:1, Humenné-Slovan Bratislava 0:2, Inter Bratislava-FC Košice 5:0, B. Bystrica-Zilina 0:2.

19. kolo: Nitra-Lok. Košice 1:0, FC Košice-DAC Dun. Streda 2:1, Tmava-Humenné 2:0, Zilina-Inter Bratislava 3:0, Prešov-Prievidza 2:0, Slovan-B. Bystrica 3:0.

Tabulka slovenské ligy:

1. Slovan	19	15	3	1	42:14	33
2. Inter	19	11	2	6	43:25	24
3. Dun. Streda	19	9	4	6	35:24	22
4. Zilina	19	8	5	6	31:20	21
5. FC Košice	19	7	5	7	20:26	19
6. Prešov	19	6	6	7	21:25	18
7. Tmava	19	5	7	7	17:22	17
8. B. Bystrica	19	6	4	9	20:29	16
9. Nitra	19	7	2	10	21:22	16
10. Previdza	19	5	4	10	20:31	14
11. Humenné	19	4	6	9	17:30	14
12. Lok. Košice	19	4	6	9	17:36	14

Závěr hokejové extraligy

42. kolo: Litvínov-Hradec 7:2, Pardubice-Jihlava 5:1, Plzeň-Sparta 1:2, C. Budějovice-Hradec Kr. 1:2, Zlín-Olomouc 2:3.

43. kolo: Zlín-Litvínov 6:2, Olomouc-Vitkovice 4:2, Sparta-Kladno 3:4, Jihlava-Plzeň 5:3, Jindř. Hradec-C. Budějovice 3:7, Hradec Králové-Pardubice 2:4 (nedohráno).

44. kolo: Litvínov-Sparta 3:2, Vitkovice-Zlín 9:1, Plzeň-Hradec Králové 3:3, C. Budějovice-Olomouc 8:3, Kladno-Jihlava 3:6, Pardubice-J. Hradec 8:1.

Tabulka po základní části

1. Jihlava	44	24	8	12	182:151	56
2. C. Budějovice	44	23	6	15	163:120	52
3. Vitkovice	44	19	11	14	162:138	49
4. Zlín	44	21	7	16	154:163	40
5. Sparta	44	21	6	17	162:129	48
6. Pardubice	43	21	4	18	137:126	46
7. Olomouc	44	19	7	18	116:123	45
8. Litvínov	44	18	8	18	161:154	44
9. Plzeň	44	15	8	21	132:143	38
10. Jihlava	44	16	6	22	131:143	38
11. Hradec Kr.	43	12	11	20	133:158	35
12. J. Hradec	44	10	8	26	107:193	26

O umístění na 3.-4. a 9.-10. místě rozhodly vzájemné zápasy.

Skoky na lyžích

Jaroslav SAKALA se na mamutím můstku v Planici ve Slovinsku stal mistrem světa v letu na lyžích, když o 21,5 bodu překonal Nora Bredesena. Za skoky dlouhé 181 a 185 m obdržel 351,30 bodu.

Jak to viděli Češi a Slováci v Torontě

V minulých číslích jsme měli možnost vidět řadu českých a slovenských hokejistů zde v Torontě. Nejprve zde byl Vancouver s Jifem Slégrem, pak přijelo opět mužstvo St. Louis. Tentokrát kromě Petra Nedvěda s sebou mělo i Petra Šťastného a nakonec v neděli Calgary Flames s Robertem Reichlem, Františkem Musilem a asistentem trenéra Slávkem Lenerem. Požádal jsem je tedy o zhodnocení jednotlivých utkání.

Jif Slágr (autor třetí branky Vancouveru v utkání Toronto-Vancouver 1:4): Zápas v Torontě byl pro nás důležitý, protože po vyhraném zápase ve Winnipegu (8:4), jsme prohráli po vyrovnaných zápasech, jak v Chicagu, tak v Detroitu a potřebovali jsme zpět útok sebevědomí.

ABE: Tvoje branka padla za stavu 0:2, střelou od modré čáry. Jak k této brance došlo?

JŠ: Do konce přesilovky chybělo 30 sekund a za takové situace je důležité udržet puk v útočné třetině, což se nám podařilo. Ubránili jsme útočnou modrou a já jsem šel do středu útku. Nedostal jsem však náhrádku a musel jsem se vrátit na modrou čáru. V okamžiku, kdy jsem dostal pětce jen puk, jsem viděl, že se Polvin pohnul do levé strany, vystřelil jsem k pravé tyčce a puk skončil v síti.

ABE: Jaká byla reakce na přestup Petra Nedvěda?

JŠ: Já osobně jsem rád, že Petr konečně vyřekl celou situaci a myslím si, že to pro něho dopadlo dobře. Vedení klubu muselo znovu o situaci jednat, protože Janney nechtěl do Vancouveru jít. (Pozn. redakce: Nakonec pětce jen došlo k dohodě a Vancouver dostal za Janneyho dostatečnou náhradu.)

ABE: Jak to vypadá před play-off?

JŠ: Hrajeme dobře, máme šanci, ale v play-off jsou zcela jiné zápasy a může se stát cokoliv. Můžeme vypadnout v prvním kole, ale můžeme také Stanley Cup vyhrát.

ABE: Hraješ často přesilovkách, ale prakticky nikdy nejsi na ledě v oslabení; proč tomu tak je?

JŠ: Vedení odhadlo, že jsem typ hráče, který je vhodný na přesilovky, ale mají pocit, že nemám dostatek zkušeností na hru v oslabení.

ABE: Nedochází před závěrem soutěže k tomu, že se některá mužstva šetří na Stanley Cup?

JŠ: Rozhodně bych neřekl, že to byl dnešní případ Toronta, protože jsme dokázali eliminovat torontskou první útočnou řadu, včetně Gilmora, a tím jsme vlastně okupili největší torontskou zbraň.

ABE: V utkání Jif měl výměnu názorů s Mandervilleem, máš pocit, že někteří hráči vyhledávají konflikty s Evropany?

JŠ: To se nestává, žeby někteří zhrdčelí vyslovené po cizincích, ale pokud my přivítáme hru, pak je nebezpečí, že na nás soupeř pošle některého z ostřejších hochů.

ABE: Které mužstvo by bylo nejlepší pro Vancouver v prvním kole?

JŠ: Pokud chce někdo získat Stanley Cup musí se ptát po tom, které mužstvo by bylo nejlepší ve finále a takto se snažím přemýšlet i já.

V minulém čísle jsme přinesli rozhovor s Petrem Nedvědem, proto jsme s ním tentokrát hovořili pouze krátko. Po utkání Toronto-St. Louis 4:2.

PN: V mužstvu St. Louis se situace uklidnila. Jsem rád, že je vše za mnou. Velkou pomocí pro St. Louis je příchod Petra Šťastného, který má zkušenosti, jež jsou k nezaplacení a které se dají hlavně využít při přesilovkách.

A jak hodnotíš situaci Peter Šťastný?

PN: Nečekal jsem, že ještě někdy budu NHL hrát, ale když se naskytla tato příležitost, tak jsem ji využil, protože mně zatím slouží zdraví a mám dostatečnou motivaci pro hru, která mi způsobuje radost. Jsem rád, že mohu hrát za dobré mužstvo, které je schopné vzdorovat v play-off každému týmu.

ABE: Co bys řekl k ZOH?

PN: Byla to krásná zkušenost, která se těžko může někdy zapomenout. Pro mnozobyla historická příležitost a zrovna tak pro celý slovenský hokej. Lallehammer zkrátka předělil moje očekávání. Závěrečný výsledek neodpovídá tak zcela tomu, jak jsme během turnaje hráli. Ve skupině jsme neprohráli. O všem však rozhodla branka v 9. minutě prodloužení v utkání s Rusy. Všichni jsme podali nejlepší výkon a skutečně i reakce zde v severní Americe je velice pozitivní.

ABE: A výkon českých hokejistů?

PN: Měli podobnou smůlu jako my. V nejdůležitějším zápase v prvním kole play-off i oni prohráli v prodloužení. Když se takový zápas vyhraje hraje se o medaili, když se prohraje hraje se o 5.-8. místo, a to je obrovský rozdíl. Češi nehráli zde, ale nejlepší zápas sehnali právě pro nás, zatímco my jsme udělali více chyb než na celé olympiádě.

ABE: Hráli jsi na Slovensku, není to tak trochu luxus, když jsou nyní dvě vrcholné soutěže jedna

v ČR, jedna na Slovensku, zatímco v Kanadě i severní Americe je pouze NHL, v bývalém SSSR mají jednu špičkovou soutěž a Rakousko a Itálie mají společnou Alpskou ligu? Nebylo by lepší mít jednu ligu a mít v ní dvě konference?

PN: Je jisté, že s kvalitou soutěže roste i kvalita jednotlivců. Pokud chce někdo hrát nejlepší hokej musí hrát v nejlepší soutěži. Slovensko v poslední době získalo právě tím, že reprezentace hrála s nejlepšími týmy na světě. Možná, že některá rozhodnutí byla předčasná, ale já jsem přesvědčen, že k něčemu podobnému dojde. Nemusí to být zrovna jedna liga s Čechy, může to být například extraliga, které se zúčastní více zemí. Bylo by to jen ku prospěchu mladším hráčům. Zkvalitnila by se tím nejen reprezentace jednotlivých zemí, ale hráči by byli i lépe připraveni pro NHL.

ABE: Zde ve sdělovacích prostředcích proběhla zpráva, že se Češi postavili proti účasti svého bratra Antona, který má zakázanou činnost na ZOH, je to pravda?

PN: To je absolutní nesmysl, osobně jsem byl rozložen na Slovenskou federaci a na jejího prezidenta, za to, že jednoznačně odmítl podat žádost o odvolání v tomto případě. Anton hrál vždy slušně, udělal toho hodně pro hokej a neměl žádný vážnější problém ani zde ani v Evropě. Jeho start na ZOH by byl přínosem. Prezident Slovenské federace se postavil nejen proti tomuto odvolání, ale dokonce rozšířil zákaz činnosti i na domácí soutěže.

A ještě k utkání Toronto-Calgary 3:6:

Robert Reichel zaznamenal v utkání hatrick, proto se naše otázka týkala tohoto hatricku.

RR: Byl to letecký druhý hatrick a čtvrtý během mé kariéry v NHL.

ABE: Jelikož utkání přenášela CBC, měl jsi i rozhovor po zápase, čeho se týkal?

RR: Ptali se nás na Floridu, kde jsme byli na tenisovém turnaji a kde jsem se jako fanoušek mohl podívat do šatny tenisových hvězd. Byla to pro mne trochu opačná role.

ABE: Co bylo nejdůležitějším momentem v utkání?

RR: V utkání nám vyšla přesilovka, zahrál dobře Al MacInnis, který se podílel na všech brankách.

ABE: Jak se hraje pod vedením asistenta trenéra Slávka Lenera?

RR: Je velice důležité mít možnost s někým český pohovořit o hře a probrat s ním detaily. Slávek jako trenér pomáhá nejen mně, ale i všem ostatním Evropanům v mužstvu.

František Musil patří k nejlepším obráncům v NHL podle bodování +/- . Rozhovor, který jsme udělali po torontském utkání přineseme v příštím čísle. Rozhovory připravil Aleš Březina.

Češi a Slováci v NHL

Jágr (PIL)	69	29	55	84
Reichel (Cgr.)	74	36	44	80
Straka (PIL)	73	30	34	64
Člger (Edm.)	73	21	32	53
Klíma (TB)	65	23	24	47
Beránek (Phi.)	68	25	19	44
Pivoňka (Was.)	72	12	31	43
Kron (Hlf.)	66	20	21	41
Bandra (Was.)	60	24	16	40
Smejhlík (Buf.)	73	14	23	37
Slágr (Van.)	67	4	31	35
Ručinský (Que.)	56	9	23	32
Holík (N.J.)	59	8	18	26
@Štěpánek (Hos.)	54	7	12	19
@Vojtek (Edm.)	40	4	15	19
@Růžička (Otl.)	42	5	13	18
Lang (L.A.)	26	8	9	17
Kučera (Hlf.)	45	4	13	17
@Modry (N.J.)	34	2	14	16
Svoňda (Buf.)	59	2	14	16
Hamerlík (TB)	53	2	13	15
@Volek (N.Y.)	32	5	9	14
Musil (Cgr.)	70	1	8	9
Nedvěd (Slt.)	6	2	5	7
@Černý (S.J.)	10	3	3	6
Šťastný (Slt.)	4	2	4	6
@Škora (S.J.)	21	1	4	5
Petrovický (Hlf.)	24	2	1	3
Háček (Buf.)	51	0	3	3
Kroupa (S.J.)	17	1	1	2
@Holán (Phi.)	8	1	1	2
@Demitra (Otl.)	12	1	1	2
@Černý (Edm.)	1	0	0	0
@Augusta (Tor.)	2	0	0	0
Droppa (Chi.)	6	0	0	0
@Hamr (Otl.)	7	0	0	0
@Karabin (PIL)	9	0	0	0

*T.č. na farmě

@Nepůsobí v současné době v NHL

@Nehraje pro zranění

Dominik Háček v 51 zápasech odchytal 2957 minut, pustil 95 branek, čelil 1369 střelám, má úspěšnost 93,1 % a má průměr 1,93 branky na utkání a je na čele mezi brankáři v průměru obdrženech branek na utkání a je na prvním místě i v počtu úspěšných zásahů.

Uzávěrka: 23. 3. 94

MS hokej - skupina C:

18.3.: Ukrajina - Bělorusko 2:4, Slovensko - Bulharsko 20:0, 20.3.: Slovensko - Maďarsko 8:2, Bělorusko - Bulharsko 13:1, Slovensko - Slovensko 0:9 (0:7, 0:0, 0:2), branky: 1., 7. a 16. Šatan, 8. a 15. Jánoš, 2. Varholík, 19. Marcinko, 45. Rybovič, 47. Paukovček, Maďarsko - Kazachstán 5:14 (1:5, 0:4, 4:5); 21.3.: Slovensko - Kazachstán 0:0, Bělorusko - Slovensko 6:3, Ukrajina-Maďarsko 8:0.

CLASSIFIED

Pomozte tělesně postiženým v ČSFR
Známky z dopisů a pohledy z celého světa posilejte na adresu:

Magda Nováková
Malinovského 156
691 64 Nosislav

Nocleh v Českém Krumlově
Penzión Běla
Běla Dvořáková,
Látrán 32, 381 01 Český Krumlov
Tel.: 011-42-337-4764

Čtěte
Český zahraniční
časopis

POLYGON
reportér **Západ**

POLYGON (Západ)
Box 9021
OTTAWA, Ont. K1G 3T8
CANADA

Redakce v Kanadě

šéfredaktor
Miloš Suchma
tel.: (613) 824-7439
fax: (613) 834-8757

Pomoc českým sirotkům v Chorvatsku

Pokud máte zájem o sponsorování některého z českých sirotků z oblasti chorvatského Daruvaru, obraťte se telefonicky na Tomáše Heřmana.
Tel.: (416) 234-0834.

Česko-anglický slovník idiomů
a ustálených rčení obrazných, metaforických a lidových

Cena slovníku je:
41.00 CAN \$,
v USA 40.00 US \$
včetně poštovného.

Knihu obdržíte
obratem po zaslaní
money order na
adresu:

Břetislav Kroulík,
30 Teesdale Place Ap. 2008,
Scarborough, Ont.
Canada, M1L 1L2.

Chcete darovat
kytičku kvetov
svojím nejbližším
na Slovensku?

Volajte: (905) 821-7822!
Zariadíme!

Tato číslo bylo dáno do tisku:
Ve středu 23. 3. 1994 v 8:45.

Mezinárodní kopaná
Turecko-Česká republika 1:4, přátelsky v
Istanbulu.
Itálie-RCS 3:0, ME do 21 let.